

A Települési Önkormányzatok
Országos Szövetségének
folyóirata

XV. évfolyam, 7. szám
2005. július
Ára: 360 forint

A LEGÚJABB ÚJ VÁROSOK

A fotó a legnagyobb Tisza-tó melletti település, Abádszalók határában készült. A tizenöt legújabb várost köszöntő írásunk a 13–15. oldalon olvasható.

EURÓ-MILLIÓS ÖSSZEKÖTŐÚT AUSZTRIA FELE

A Magyarország és Ausztria közötti gyorsabb, jobb és biztonságosabb közlekedési kapcsolatok kialakítására összesen 8 millió euró fordítható. Ebből az európai uniós Phare-támogatás 6 millió euró, a nemzeti társfinanszírozás 2 millió euró. A programon belül tanulmányok, tervek készítésére és egyéb szolgáltatásokra „csak” egymillió, közlekedésinfrastruktúra-beruházásokra viszont hétmillió euró szolgál. Az egy projektre elérhető támogatás minimum-maximum összege az előbbi esetben 10 ezer, illetve 200 ezer euró, az utóbbinál 500 ezer, illetve 2 millió euró. Az egyik legnagyobb támogatási keretösszegű projekt a Jánossomorja és az államhatár közötti 8507-es számú összekötőút felújítása. A kétmillió euró értékű projekt befejezésének határideje – a június 1-jén, Jánossomorján aláírt szerződés szerint – 2006. szeptember 30. Erről valamivel bővebben – emellett az interregionális együttműködések más formáiról, valamint a különféle ROP-fejlesztésekről – a 19–22. oldalon olvashatnak.

29

STRASBOURGI ANTIKISZ

5

POLGÁRMESTEREK a drótkötélen

28

Földes gyermekrajzokra vár

HÁTRÁNYBAN a kicsik KÜLFÖLDI ügyfél

12

26

Folyamatosan bővülő termékválaszték:
utasvárók, hulladékgyűjtők, információs táblák
útbaigazító táblák, padok, virágtartók.

További felvilágosítás:

ALMA-REND Kft.

6800 Hódmezővásárhely, Makói út

Tel./fax: 62/245-368, 245-090

1 éves a
MAJÁTSZ
teljes nevén

Magyar Játszótér Szövetség

Levelezési cím: MAJÁTSZ (Granuflex Kft.),
1037 Budapest, Bécsi út 269

Ügyintéző iroda: Tel.: (06-1) 453-0400

Fax: (06-1) 453-0006

Mobil: (06-30) 685-5056

Elnök: (06-20) 942-7348; (06-30) 335-3936

Alelnök: (06-20) 956-7610; (06-30) 949-4091

Hogy a nem szabványos játékeszközök csak a múlt részei legyenek

**MAGYAR JÁTSZÓTÉRI JÁTSZÓESZKÖZ TERVEZŐK, GYÁRTÓK,
FORGALMAZÓK, JÁTSZÓTÉRÉPÍTŐK, ÜZEMELTETŐK, KARBANTARTÓK,
VIZSGÁLÓK ÉS TANÚSÍTÓK, VALAMINT AZ EHEZ A TEVÉKENYSÉGHEZ
KAPCSOLÓDÓAN JOGI SZABÁLYOZÁS ALKOTÁSÁBAN,
ALKALMAZÁSÁBAN ÉS AZ ELLENŐRZÉSBN RÉSZTVEVŐK SZÖVETSÉGE.**

A Szövetség a játszóterei játékeszköz szakma, valamint az azzal összefüggő szerkezet - és anyagvizsgálat, illetve minőségbiztosítás területén kutató-, fejlesztő-, gyártó-, oktató, valamint a gyártás és forgalmazás jogi szabályozásában résztvevő szakemberek, illetve szervezetek, továbbá forgalmazók önkéntes és autonóm közössége. A szövetségnek jelenleg 44 tagja van. *Ha Önnek gondjai vannak a játszóterek üzemeltetésével, karbantartásával, szabványossági kérdések tekintetében nem lát tisztán, a február 1-jétől hatályos 78/2003 (XI.27.) GKM rendelet előírásainak betartásához kér segítséget, akkor keressen bennünket!*

A SZÖVETSÉG CÉLJAI

- a magyar játszóterei játékeszköz szakmai (továbbiakban játékeszköz szakma) tevékenység hazai és nemzetközi tekintélyének, társadalmi, erkölcsi elismerésének szervezett előmozdítása,
- a játékeszköz szakma területén dolgozó szakemberek érdekeinek egyeztetése, összehangolása és képviselete,
- szervezett együttműködés az érintett szakhatóságokkal,
- szakterületi-, műszaki és jogi előírások és szabályozások megalkotásának és továbbfejlesztésének szorgalmazása és segítése,
- a gyártás, forgalmazás, üzemeltetés, szabványossági vizsgálat, ellenőrzés és tanúsítás területén végzett munka megfelelő színvonalának, etikusságának és jogszabályi megfelelőségének elősegítése és őrzése,
- közreműködés a játszóterek biztonságossá tételének optimalizálásában, gyorsításában.

A szövetség vezetősége tisztelettel kéri mindazon természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok, valamint a játszóter-üzemeltetők (önkormányzatok) jelentkezését, akik, illetve amelyek a **MAJÁTSZ** célkitűzéseit magukénak érzik, és munkájában részt kívánnak venni.

Hogy a szabványos játékeszközök ne csak a jövő részei legyenek!

XV. évfolyam, 7. szám
2005. július
Ára: 360 forint

HARCOK		A T-mobil dominó	4
		Segélykérés	4
		Kármentesítés	5
KARCOK		Polgármesterek a drótkötélen	6
		Nem bűnös	7
MINDENNAPOK		Karrierforum nőkről – férfiaknak is	8
		A TÖOSZ főtítkára is tartott előadást a MÖSZ rendezvényén	8
		Helyi adók	9
		Egy új rendeletből	11
		Hátrányban a kicsik	12
		A legújabb új városok	13
FEJLESZTÉSEK		Ötveny panaszja	16
		ROP-képzések	19
		Jánossomorjáról megújított út vezethet Ausztriába	20
		Interregionális együttműködés	20
		Magyar–szlovén projektek rajtja Vasszécsényben	21
		Megújulhat Miskolc belvárosa	22
ÁLLÁSPONTOK		Megszülethet Vác első valódi sétatere	22
		Szabály-dagály közszolgáknak	23
MINDENNAPOK		Külföldi ügyfél	26
		Hírszóró	28
		Földes gyermekrajzokra vár	28
		Hársfázók	29
		Strasbourggi anziksz	29

T-Mobile DOMINÓ

Derült égből villámcsapásként érte nyolcszáznál több település – zömében kisközség – önkormányzatát egy levél, amelyben a T-Mobile Magyarország Távközlési Rt. jelezte, hogy az illetékességi területükön működő bázisállomásokhoz kapcsolódó helyi iparűzésadó-fizetési kötelezettségében a Fővárosi Bíróság 2005. május 17-én hozott döntése folytán jelentős változás állt be. E döntés lényege, hogy az általa befizetett iparűzési adót kivetni a bázisállomás helye szerinti település önkormányzata nem volt jogosult, mert ezt az adót csakis a szolgáltató székhelye szerinti település önkormányzata vehette volna ki.

Az ügy előzménye, hogy a fővárosi önkormányzat adóhatósága vizsgálta a mobil szolgáltató iparűzésadó-fizetésének jogalapját és annak mértékét. A vizsgálat megállapítása szerint a szolgáltató tévesen értelmezte a telephely fogalmát: a társaság székhelye szerinti önkormányzat helyett a bázisállomások helye szerinti önkormányzatnak fizette az iparűzési adót. A budapesti adóhatóság jogértelmezésével egyetértett a fővárosi közigazgatási hivatal, a Pénzügyminisztérium és végül – jogerősen – a Fővárosi Bíróság.

A jogszabály szerint telephelynek az olyan üzleti létesítmények tekintendők, amelyek igénybevétele a tulajdonos iparűzési, azaz jövedelemtermelő tevékenységet végez, és ezt rendszeres, személyes jelenlétével teszi. A rendszeresség fogalmát azonban a jogszabály nem határozza meg.

A T-Mobile Magyarország Távközlési Rt. álláspontja szerint a rendszeresség köznapi értelmében a jogszabályi feltételeknek a társaságuk megfelel, hiszen a bázisállomások üzemeltetése, az antennák állítása, kapacitásbővítése a társaság munkatársainak rendszeres, azaz időszakonként visz-

szatéró személyes tevékenységét feltételezi, s ezért helyesen járt el, amikor a helyi iparűzési adót ott fizette, ahol munkatársai vissza-visszatérően jelen voltak, s ahol a bázisállomása a helyi infrastruktúrát terhelte.

A bírósági ítélete még írásban nem áll rendelkezésre, így az eseti ügyben alkalmazott jogértelmezés sem ismert, de a döntés lényege, hogy a bázisállomások nem minősülnek telephelynek, így rájuk vonatkozóan adófizetési kötelezettség sem keletkezik.

Az ítélet következtében a T-Mobile-dominó eldőlt.

A szolgáltató T-Mobile Magyarország Távközlési Rt. – jogkövető magatartást tanúsítva – a budapesti székhely önkormányzatnak, illetve a folyamatosan működő kirendeltségek helye szerinti önkormányzatoknak visszamenőlegesen kifizette az iparűzési adót. A főváros és több nagyváros ennek megfelelően többletadóbevételhez jutott, összességében

SEGÉLYKÉRÉS

Bordás Imre, Abádszalók polgármestere egyike azoknak, akik a TÖOSZ-hoz fordultak T-Mobile Magyarország Távközlési Részvénytársaságnak az önkormányzatuk által visszafizetendő iparűzési adó tárgyában, összefogott fellépést szorgalmazván ebben az ügyben. A polgármester mellékelte a részvénytársaság két, nekik címzett levelét (amilyenekhez hasonlókat több más önkormányzat is kapott), valamint az ő válaszukat.

A T-Mobile levelek egyike a cég adófizetési kötelezettségének megszűnéséről, s annak mefellebbezhetetlen okáról tájékoztatja az önkormányzatot, a másikban a társaság az adófizetési kötelezettség törlése okán kiszámolt összeg visszafizetését kéri.

Abádszalók esetében ez a visszakért összeg csaknem hárommillió forint.

A polgármester válaszlevelében megírta, hogy Abádszalók önkormányzatának nem áll módjában visszafizetni ezt az összeget, lévén több éven át jóhiszeműen gyakorolta szerzett jogát, s ha a visszafizetési kötelezettségnek van jogalapja, az ötéves elévülési idő erre az ügyre is vonatkozik. Emellett az önkormányzat költségvetése jelentős összegű forráshiányt tartalmaz, s ez a tény kizárja az év közben keletkező visszafizetési kötelezettség teljesítését.

A TÖOSZ-nak címzett levelében mindehhez hozzá tette, hogy szerinte az iparűzési adóról szóló jogszabály célja az, hogy az adót ott kelljen megfizetni, ahol a vállalkozás a helyi infrastruktúrát terheli, ám ha a visszafizetési kötelezettségnek mégiscsak eleget kellene tenniük, a kieső bevételt az önkormányzat számára meg kell téríteni.

több mint kétmilliárd forint értékben. A dominó sor tovább dőlt: a szolgáltató az általa korábban megfizetett iparüzési adót visszakérte a telephelynek nem minősülő bázisállomások településeinek önkormányzataitól.

A bírósági döntés a kistelepülési önkormányzati érdekeket súlyosan sérti azáltal, hogy a több száz önkormányzatra jutó adóalap teljes mértékben megszűnik és a társaság által az önkormányzatok számára befizetett adó összegét az önkormányzatoknak öt évre, visszamenőleg vissza kell fizetniük. Ez az összeg egy-egy település esetében a több millió forintot is elérheti. A visszamenőleges hatályú jogérvényesítés az amúgy is nehéz gazdasági helyzetben lévő – zömében önhibáján kívül hátrányos helyzetű – önkormányzatokkal szemben nem csupán méltánytalan, hanem többségük működését is ellehetetlenítheti. A ledőlt dominók halmaza ezeket a településeket – s velük együtt az önkormányzatiságot – maga alá temetheti.

Az ellehetetlenülés elkerülése érdekében a TÖOSZ felszólította tag-önkormányzatait, hogy a T-Mobile szolgáltató által küldött, az adófizetési kötelezettsége törülésére vonatkozó levél alapján ne fizessék vissza az általuk korábban beszedett iparüzési adót! Megakadályozandó, hogy az önkormányzatok indokolatlan és méltánytalan hátrányt szenvedjenek, s azt is, hogy jogsértő helyzetbe kerüljenek, szorgalmazza a TÖOSZ, hogy a kormány álljon helyt helyettük. Ezt a kezdeményezést megalapozza, hogy az önkormányzatok egy része egyszerűen nem képes visszafizetni az öt évre visszamenőlegesen követelt iparüzési adót, továbbá, hogy az iparüzési adót esetleg visszafizető önkormányzatok kétszeres hátrányt szenvednek, mivel korábban éppen az általuk kivetett iparüzési adó alapján számított adóerő-képességük miatt estek el állami támogatástól. Igaz ugyan, hogy a bírói döntéssel most adóttöbbletbe juttatott önkormányzatoknak a korábban e többlet nélkül számított adóerő-képességük alapján az állami támogatásból is több jutott, ám nem hagyható figyelmen kívül, hogy a bírói döntés követke-

KÁRMENTESÍTÉS

A mobiltornyok adójáról június 22-ei ülésén a tárgyaló parlament önkormányzati bizottsága.

Az ülésen meghívottként vett részt a TÖOSZ főtítkára.

A Pénzügyminisztérium és a Belügyminisztérium vezető munkatársai korrekt és alapos tájékoztatást adtak a kialakult helyzetről, egyszersmind jelezték, hogy a szolgáltató által korábban befizetett, s most öt évre visszamenőleg jogszerűen visszakért iparüzési adó összegének visszafizetéséhez a kormány az önkormányzatoknak kész segítséget nyújtani. (Fontos, hogy az öt éves elévülési időt a visszafizetésre kötelezhető önkormányzatok vegyék figyelembe, s a szolgáltató ezt meghaladó esetleges követelését ne teljesítsék.) Mivel július 31-éig valamennyi önkormányzatnak egyébként is át kell tekintenie a helyi költségvetés és finanszírozás helyzetét, s jelezniük kell az iparüzésadó-bevételük mértékét, itt jelezhetik a hiányuk mértékét is. A hiányzó összeget – az elveszített, legfeljebb kétszázaléknyi adó 1,4 százalékaig – visszakapják. A maradék 0,6 százalékra pedig – a működésképtelen önkormányzatok számára elkülönített belügyminisztériumi keret terhére – pályázhatnak.

A bizottsági vitában elhangzott, hogy a Pénzügyminisztérium jogértelmezéséről – amely szerint nem minősül telephelynek a mobil bázisállomás – a 2003. év elején tájékoztatták a szolgáltatót, majd az ez ügyben a PM-hez fordult több mint négyszáz önkormányzatot is.

G. Németh Erzsébet képviselő asszony, aki egyben a fővárosi MSZP-frakció vezetője bejelentette, hogy a fővárosi önkormányzat együtt az érintett kerületi önkormányzatokkal részt kíván vállalni a „kármentesítésben”. A TÖOSZ főtítkára bejelentette, hogy a TÖOSZ az önkormányzati szolidaritás teljessé tétele érdekében a többletadóhoz jutott nagyvárosi és városi önkormányzatokhoz fordul, kérve csatlakozásukat a kezdeményezéshez. A T-Mobile szolgáltatóval folytatandó tárgyaláson pedig – fővárosi önkormányzattal közösen – kezdeményezi a gazdasági társaság részvételét is a „kármentesítésben”. A főtítkár megerősítette, hogy a társövetséggel, a KÖSZ-szel együtt továbbra is szükségesnek tartja a jogi szabályozás változtatását, hogy a bázisállomással rendelkező települések ne essenek el az iparüzési adóztatás lehetőségétől.

tében most visszafizetésre kötelezhető önkormányzatok azért is segítették a mobil szolgáltató bázisállomások telepítését, mert a megállapodás szerinti iparüzésadó-bevételre folyamatosan számíthattak.

A válságos helyzet orvoslása érdekében a TÖOSZ tárgyalásokat kezdeményezett a T-Mobile Magyarország Távközlési Rt. és a Fővárosi Önkormányzat képviselőivel, mivel az ügyben valamennyi szereplő a legjobb szándéka szerint és jogszerűen járt el, s ezért a „kármentesítésben” is értelem szerűen érdekelt. Nem lenne szerencsés, ha az ügy kapcsán a mobil-szolgáltatókat kárhóztató, illetve főváros-nagyváros ellenes hangulat alakulna ki.

Hogy az eldőlt dominók sora ne temessen maga alá több száz önkormányzatot, hogy ne terhelje kétmil-

liárdos nyomattal az állami és önkormányzati költségvetést, s hogy ne dőljön rá a kormányra is, ezt csakis a kormánynak van módja megelőzni. Ezért – egyetértésben a Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetségével (KÖSZ) – a TÖOSZ kezdeményezi a helyi adókról szóló törvény módosítását oly módon, hogy a mobilszolgáltatók bázisállomásai is telephelyeknek minősüljenek. Az új szabályozásnak tekintettel kell lennie a megváltozott technikai feltételekre és körülményekre.

Az ügy túlmutat a T-Mobile „telephelyeken”, mivel más vonalas szolgáltatók – gáz, villamos energia – esetében sincs teljesen egységes gyakorlat, s emiatt újabb dominódőlések veszélye fenyeget.

Z. G.

KARCOK

Önkormányzati körben közismert és nem új jelenség, hogy polgármesterek büntetőügyben a vádlottak padjára kerül(het)nek. Erről a kérdéstről talán a legszemléletesebben dr. Helmeczy László, egykori Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei közgyűlési elnök beszélt a TÖOSZ 2002. március 27-i, bombariadóval sújtott küldöttgyűlésén: „Odajött hozzám az egyik településünk polgármestere, hatvan-akárhány éves, nyilván büntetlen előéletű, tisztességes ember, és mutatja az ujjait. A büntetőjogászok nyelvén szólva: zongoráztattak velük. Kérem. Bűnügyi nyilvántartásba veszünk polgármestereket, akik jó szándékkal megpróbálnak mindenféle lehetőséggel élni, előremenekülni...Csakhogy nálunk egy tisztességes polgármesteri garnitúra van. A polgármester azért szégyellné, hogyha a saját önkormányzata csődbe menne. Ezért sétál a kötélen, időnként lebillen róla és beletámaszkodik az ujjlenyomat-vizsgálatba. Nem így van?”¹

POLGÁRMESTEREK a drótkötélen

Az elmúlt években a szélesebb közvéleményt talán a Tolna megyei Fadd és Gerjen községek polgármestereinek 2001. november 16-i letartóztatása és fogva tartása rázza meg, amit a szekszárdi térség települési vezetőinek kezdeményezésére, a TÖOSZ részvételével, az önkormányzatiság védelmét erősítő, utóbb eredményesnek bizonyuló, országos tiltakozó akció követett².

Jelenleg egyes hírek szerint legalább nyolcvan – köztük országgyűlési képviselő – polgármesterrel szemben folyik büntetőeljárás. Sommás megállapítás lenne, hogy a polgármesterek a folyamatban lévő ügyek mindegyikében ártatlanok. Még az is, hogy valamennyien a rendszer áldozatai. De egy ügyben bizonyosan ez a helyzet.

A közelmúltban tanúként vettem részt egy (volt) polgármester elleni büntető perben. Az ügy 1996-ra nyúlik vissza, amikor is a megyei területfejlesztési tanács – amelynek akkor az elnöke voltam – megkezdte működését. Akkoriban mindenki számára új volt az eljárás, sőt azt is mondhatom, hogy közösen tanultuk és alakítottuk az eljárási szabályokat. Mivel a fejlesztésre fordítható források akkor sem voltak elegendők és a különféle pályázati eljárások közötti forrás-

koordináció is hiányzott, ezért annak érdekében, hogy a megyén belül a leginkább sürgető fejlesztések megvalósuljanak, az egyes kistérségek között minden esetben kompromisszumokra volt szükség. A benyújtott pályázatok és azok megvalósításához csatolt műszaki és pénzügyi tervek értelemszerűen változtatásra szorultak. A pályázatok mögött mindig voltak képviselő-testületi döntések, hiszen a települési önkormányzatoknak az önrész tekintetében is kötelezettséget kellett vállalniuk. A forráshiányon kívül a másik jellemző körülmény a kellő idő hiánya volt. Az elosztható megyei keretről és az elosztás rendjéről szóló kormányzati döntések többnyire késve születtek, miközben a forrásokat a tárgyévben kellett felhasználni. Az idő sürgetése miatt a pályázati igények megváltoztatására is csak néhány nap maradt. A pályázó települések polgármesterei nem ismertek lehetetlent és produkáltak a szükséges papírokat. Így történt a konkrét esetben is.

A pályázati cél megvalósult, a beruházás megépült, az érintett település infrastrukturális állapota javult. Az Állami Számvevőszék értelemszerűen vizsgálta a közpénzt felhasználó beruházást, és a vizsgálat során

észlelte, hogy a pályázat-módosítás során becsatolt képviselő-testületi határozat fiktív. Az ÁSZ kezdeményezte a polgármester elleni fegyelmi eljárást, amelyet lefolytattak és a képviselő-testület figyelmeztetésben részesítette a tisztségviselőt, egyszersmind elismerését és köszönetét fejezte ki, amiért a település érdekében vállalta a döntés kockázatát.

A településen ismert, de a képviselőtagsághoz szükséges támogatottságot ciklusról-ciklusra el nem érő személy az ÁSZ-jelentés alapján feljelentette a polgármestert. A rendőrség közokirat hamisítás, illetve jogszolgáltatlan gazdasági előny megszerzése³ ügyében nyomozott, az ügyészség vádat emelt, majd megkezdődött a bírósági tárgyalás, amely – az ítélethirdetést megelőzően „felfedezett” összeférhetlenség miatt – egy másik megye városában folytatódott, illetve kezdődött előlről.

Csaknem tíz év telt el a „bűncselekmény” elkövetése óta. Időközben a vádlott polgármester – bár nem az őt feljelentő jelölttel szemben, aki a legkevesebb szavazatot kapta, de – elvesztette a 2002-es választást.

Évek múltával a bíróság esetleg megállapítja majd, hogy a volt polgármester bűnös, s kiszabja az ítéletet.

NEM BÜNÖS

Am kérdés, hogy mi lett volna, ha a polgármester nem vállalja időben a kockázatot, s ki viselte volna adott esetben a települést sújtó gazdasági hátrány következményét. Kérdés, hogy van-e felelősége az ügyben a jogalkotónak és a pályázati rendszert működtető szervezeteknek.

A tapasztalat szerint, ha a helyi közösségben az együttes sikert bárki, akár egyéni érdekből is megkérdőjelezi, elindulhat olyan eljárás, amely nem a valóságos folyamatokban érvényesülő és érvényesíthető szabályozást kéri számon a helyi döntéshozótól és döntés jogkövetkezményeit viselő polgármestertől.

Természetesen az önkormányzati választott tisztségviselők sem követhetnek el bűncselekményt. A tényállás egyértelmű, viszont a valóságos működés figyelmen kívül hagyásával hozott bírói döntés csakis igazságtalan lehet. A konkrét ügyben legfeljebb bízhatunk az igazság győzelmében.

A bizakodásra azonban nem lehet építeni egy jogállamot. Kellenek a valóságos folyamatokat leképező, a működőképességet, hatékonyságot, átláthatóságot és eredményességet szolgáló szabályok. A változtatás szükségességére dr. Kovács Árpád, az Állami Számvevőszék elnöke is rámutatott, amikor Medgyessy Péter miniszterelnök felkérésére elkészítette a kormány kiadáscsökkentésére vonatkozó javaslatát⁴.

Jelenleg minden pályázat, fejlesztés és beruházás esetén fennáll a veszélye annak, hogy a polgármester a közösségi cél megvalósítása érdekében túllép a jogi kereteken. A polgármestert gúzsba kötő szabályozáson – a szükséges korlátok és kontroll fenntartása mellett – változtatni kell, mert ellenkező esetben a fejlesztési folyamatok lelassulnak, s vagy a polgármesterek, vagy a megvalósítható fejlesztések válnak az ésszerűtlen szabályozás áldozataivá.

A polgármesterek természetesen továbbra is kötélen fognak táncolni, de nem csak az ő érdekük, hogy egyensúlyvesztés esetére kibiztosítottak legyenek, s ha leszédülnének a drótkötélről, ne okvetlenül ujjlenyomat-vizsgálatba tenyereljenek.

Zongor Gábor

A hivatalban lévő, büntetőügyes polgármesterek egyike – egy Csepel-szigeti település első embere – kissé fellélegezhet, mert a bíróság végre kimondta róla, hogy nem követett el bűncselekményt.

Azt nem mondhatni, hogy valamiféle eufórikus öröm öntötte volna el, mi több, akkor se volna felhőtlen az öröme, ha az ítélet jogerőre emelkedne.

De hát még erre is várni kell.

Az ügy tárgya, amiért bíróság elé állították, természetesen a közpénz, a közvagyon.

Hogy vádlott lett, arra az ő esetében nem a testületi döntés hiánya (vagy fiktív volta) adott okot, hanem éppenséggel az, hogy egy esetleges nagy vagyoni kárt okozó testületi döntésért is a polgármester felel, ő tartja a hátát.

És ő viszi el a balhét.

Ha feljelentik.

Ellene az a képviselőtársa tett feljelentést, aki a 2002-es választáson a riválisa, s történetesen éppen annak a pártnak a jelöltje volt, amelynek a színeiben ő nyert választást korábban (rendre), s akinél ő legutóbb függetlenként is több szavazatot kapott.

Nem firtatom – mert nem eldönthető, s mert a polgármester szempontjából mindegy –, hogy a feljelentőt a közvagyonért érzett felelősség, egyéni érdekek, vagy éppen a pártja motiválta; nem latolgatom – mert utólag felesleges, s nem az én dolgom latolgatni –, hogy a büntetőügy mennyiben rontja a polgármester, a feljelentő, s mindkettőjük pártjának 2006-os választási esélyeit. Viszont tudom (tőle tudom), hogy mindezek miatt is borongós a vád alól első fokon felmentett polgármester öröme. Meg amiatt (amiről hallgat), hogy bár a választói őt a közérdek feddhetetlen szolgálojának ismerik, ebben az ügyben végső soron a legjobb esetben is legfeljebb „nem bűnös” lehet.

Ez is stigma. Ami nem boldogít.

Aczél Gábor

Jegyzetek

¹ Lásd részletesen az ÖNKormányzat 2002. áprilisi számának 11. oldalán

² Lásd az ÖNKormányzat 2001. decemberi számának 4–8. oldalain írtakat

³ A Btk. rendelkezése:” jogosulatlan gazdasági előny megszerzése 288. §

(1) Aki

a) a központi költségvetésből, a helyi önkormányzati költségvetésből vagy az elkülönített állami pénzalapokból jogszabály alapján,

b) külföldi állam vagy nemzetközi szervezet által céljelleggelnyújtott pénzügyi támogatást vagy más gazdasági előnyt úgy szerez meg, hogy évégett valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, avagy valótlan tartalmú, hamis vagy hamisított okiratot használ fel, büntettet követ el, és öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a céljelleggel nyújtott támogatást a jogcímétől eltérően használ fel, és az ebből eredő visszafizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgyszintén az, aki a pénzügyi támogatás felhasználásával kapcsolatban előírt elszámolási vagy számadási kötelezettség teljesítésekor valótlan tartalmú nyilatkozatot tesz, illetőleg valótlan tartalmú, hamis vagy hamisított okiratot használ fel.”

⁴ Lásd az ÖN-KOR-KÉP című folyóirat 2004. január–február számában az ÁSZ elnökének vonatkozó javaslatát:

„Javasoljuk egy olyan szabályrendszer azonnali kidolgozását, amely anélkül teszi lehetővé ezen központi költségvetési forrásból származó, pályázati úton igénybe vehető támogatási keretösszegek rugalmasabb, a felhasználási igényekhez igazodó kezelését ..., hogy sérülne az átláthatóság és ellenőrizhetőség követelménye. ... az önkormányzatok a saját forrás megteremtéséhez az elkülönített állami pénzalapokból és a fejezeti cél-előirányzatokból igényelhető támogatásokra is számítottak. Ezek eltérő döntési és pályázattalási rendszeréből következően a támogatások nem mindig álltak időben rendelkezésre, s szembekerültünk azzal, hogy ennek kiváltására az önkormányzatok esetenként olyan lépésekre kényszerültek, amelyek a jogosulatlan gazdasági előny megszerzése kísérletének határára moztogtak; az alkalmazott keretgazdálkodási forma volt az elsődleges oka annak, hogy évek során a címzett- és céltámogatásoknál évente 25–30 milliárd forint nagyságrendű, a támogatások mintegy 30 százalékát kitevő pénzmaradvány jelentkezett. Tapasztalataink alapján már eddig is több lépcsőben – a következőkben röviden, összevonva – kezdeményeztük: az önkormányzati finanszírozási rendszer olyan módosítását, ami döntési mechanizmusát tekintve is jobban alkalmazkodik a pénzfelhasználási szükségletekhez; a közbeszerzési törvény megfelelő módosításait.”

Egy férfhónapi női rendezvény pulpitusán - dr. Göncz Kinga ifjúsági, családjogi, szociális és esélyegyenlőségi miniszter, dr. Lamperth Mónika belügyminiszter-házigazda, valamint dr. Gurmai Zita, európai parlamenti képviselő fővédnöki, továbbá dr. Köllner Ferenc néhai TÖOSZ-főtítkár özvegyének, dr. Kovárik Erzsébetnek, az Ifjúsági, Családjogi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium közigazgatási államtitkárának társaságában – a konferencia társszervező önkormányzati érdekszövetségeinek képviselőiként együtt foglalt helyet Dióssy László veszprémi polgármester, a TÖOSZ és dr. Gémesi György gödöllői polgármester, a MÖSZ elnöke. Mindketten előadást is tartottak a másik nemhez tartozó polgármesterek helyzetéről, s általában a nők önkormányzati szerepvállalásáról, politikai-közéleti karrierjük lehetőségeiről és korlátairól, valamint a polgármestereknek az esélyegyenlőség megvalósításában elvárt, vállalt-betöltött szerepéről.

KARRIERFÓRUM nőkről – férfiaknak is

A Belügyminisztérium márványaulájában június 27-én tartott konferencia a Polgármesterek az esélyegyenlőségért címet viselte, s résztvevőit – főként polgármestereket – *Ferencki Andrea*, az illetékes minisztérium Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlősége Főosztálya által meghirdetett pályázat egyik nyertes civil szervezete, a Magyar Női Karrierfejlesztési Szövetség elnökeként hívta össze. Ennek a 2003-ban alapított szervezetnek a fő célja, hogy az esélyegyenlőség megteremtése, ezen belül a női karrierfejlesztés fontosságát a nők szűkebb és tágabb környezetében felismeresse, megértesse, elfogadtassa, befogadtassa. Márpedig ezt a célt – amint az a konferencián is elhangzott – nem lehetséges, s a szervezet tagjai nem is szándékoznak a férfiak nélkül elérni. Egyebek között azért nem, mert a cél eléréséhez a szív és az információ mellett jogszabály is szükségeltetik, s a törvényhozók között többségben vannak a férfiak. Azt nem tudni, és nem is érdekes, hogy a szervezet jelmondatát (Szívvel, tudással, tör-

vénnyel az esélyegyenlőségért!) nő vagy férfi fogalmazta meg, érdekes viszont, hogy a fórum előadói között is több volt a férfi, mint a nő. Az önkormányzatok és az esélyegyenlőség unióbeli fő kérdéseit *Madari Ákos*, az Euro Info Service igazgatója tárta a hallgatóság elé, s hogy miként lehet, illetve kellene az önkormányzati foglalkoztatásban esélyegyenlőséget érvényesíteni, arról *Kormos Dénes*, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei közgyűlés alelnöke beszélt. Hogy Magyarország uniós fejlesztési programjaiban ilyen szándék (mármint az esélyegyenlőség érvényesítésének szándéka) is fellelhető, azt szerencsére hölgy fejtette ki, jelesül *dr. Tóthné Mohácsy Gabriella* kormányzati főtisztviselő. Mindemellett a legnagyobb érdeklődést keltő előadást *Fodor Antalné dr.*, szigetszentmiklósi polgármester, a TÖOSZ polgármesternői tagozatának elnöke tartotta, aki a nemi esélyegyenlőség megteremtését szolgáló, illetve hátráltató jelenlegi törvényi hátteret vetette össze a maga mindennapi tapasztalataival.

A TÖOSZ főtítkára is tartott előadást a MÖSZ jubileumi konferenciáján

A belügyi tárca korábbi vezetői (*Horváth Balázs, Boross Péter, dr. Kónya Imre*) mellett a jelenlegi belügyminiszter (*dr. Lamperth Mónika*) is vendége volt a magyar önkormányzatiság kialakulásának másfél évtizedes jubileuma alkalmából a Magyar Önkormányzatok Szövetsége által a Gödöllői Grassalkovich kastélyban június 14-én rendezett ünnepi konferenciának. A meghívott előadók (a belügyminiszter, *Kovács Zoltán* pápai polgármester, az Országgyűlés önkormányzati bizottságának elnöke és *dr. Zongor Gábor*, a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének főtítkára) voltaképpen a hazai önkormányzatiság kialakulásáról, fontosabb állomásairól, az önkormányzati rendszer – ezen belül az önkormányzati érdekképviselet – mai állapotáról, s megreformálásának szükségességéről fejtették ki a véleményüket. A külföldi vendégek közül felszólalt *Kvarda József*, a szlovákiai Csenge polgármestere, aki a trianoni békediktátumnak a szlovákiai magyarokra gyakorolt hatásairól, s a felvidéki közigazgatás 85 év alatti tizenöt átszervezéséről beszélt, megemlítvén, hogy napjaink Szlovákiájában a magyar anyanyelvűek öngazgatását burkolt formában korlátozzák. Bemutatták a rendezvényen a MÖSZ, illetve az általa alapított Önkormányzati Oktató Központ Kht. kiadványaként megjelentetett *A magyar önkormányzatok tizenöt éve (1990–2005)* című, reprezentatív kötetet, amelyet Boross Péter egykori miniszterelnök méltatott. Az ünnepi konferencián vette át a házigazda polgármester *dr. Gémesi Györgytől*, a MÖSZ elnökétől a Polgármesteri Ezüslánc Díjat *Ács János*, Tapolca és *Tóth Ernő*, a szlovákiai Nagyudvarnok polgármestere, valamint a Polgármesteri Pecsétgyűrűt *dr. Basa Antal*, Galgahévíz első embere, illetve *Létai Zoltán*, a romániai Élesd település alpolgármestere.

Előbb-utóbb (véltetően utóbb) bizonyosan megszűnik, vagy átalakul a vállalkozások korrigált nettó árbevétele után fizetendő iparűzési adó, ami kétségkívül a legigazságtalanabb adónem, részint, mert nyereséges és veszteséges vállalkozások egyaránt fizetik, részint, mert az önkormányzatok korántsem arányosan részesülnek belőle. Mindazonáltal az önkormányzatok túlnyomó többsége számára ebből származik a legnagyobb helyi bevétel, tavaly csaknem 310 milliárd forint folyt be ezen a címen a kasszájukba. Igaz, ennek az összegnek igen tekintélyes hányada (csaknem 44 százalék) a fővárost gazdagította, s bár egyes önkormányzatoknak semmi se jutott belőle, néhány kisebb település számára is nagy érvágás lenne a hiánya. Ilyen például a százalékos Kékkút, ahol az egy lakosra jutó tavalyi iparűzésadó-bevétel majdhogynem ötször annyi volt, mint amennyi egy fővárosi lakosra jutott. Az adómérték esetleges (tervezett) csökkentése miatt összességében évi 148 milliárd forintos önkormányzati forráscsökkenéssel kalkulálnak a szakemberek, akik – a jelenleg 16 százalékos társasági adón felül további – 3 százalékos, az önkormányzatokat megillető nyereségadó kivetését javasolják. Ez azonban csak 120 milliárd forintot hozna az önkormányzatok konyhájára, mivel a nyereség nem feltétlenül arányos az árbevétellel, és mivel az iparűzési adót a veszteséges vállalkozásoknak is fizetniük kell. A hiányzó összeget értékalapú vállalkozói építmény- és telekadóval gondolják előteremteni (ezek az adók jelenleg területalapúak, s az adó felső határa négyzetméterenként 900 forint).

HELYI ADÓK

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében

A 494 lelkes Márokpapiban Gál Szilvia körjegyző elmondta, hogy náluk a helyi adóbevétel meglehetősen kis összegű. Iparűzési adó ugyan van, de abból csupán néhány ezer forint bevétel származik, érdemben nem is igen lehet vele mit kezdeni. A faluban telephely alig van, a helyi vállalkozók főként bolti kereskedők. A magánszemélyek kommunális adója csakis fejlesztésre fordítható, a többi adó jelentős része a mindennapi működés fedezete.

A híres zarándokhelyen Máriapócsan 2200-an laknak. Dr. Bényei Bernadett, az önkormányzat munkatársa arról tájékoztatott, hogy a tervezett évi helyi 14 millió forintnyi adóbevétel nagy részét az önkormányzati feladatellátásra, például a családsegítő szolgálat finanszírozására és az általános iskolai normatíva kiegészítésére fordítják. Erre az évre 8 millió forint iparűzésadó-bevételre számítanak. Ez remélhetően teljesül, de a befuccsolt vállalkozások miatt most is van körülbelül másfél millió forint behajthatatlan kintlevőség. A városban mintegy hetven vállalkozó tevékenykedik, többségük kereskedő, de vannak biztosítási ügynökök, s zöldség-gyümölcsforgalmazók is.

A 707 lakosú Terem községben Hegedűsné dr. Lakatos Mariann jegyző tájékoztatása szerint az önkormányzat tavaly összesen 162 millió forintból gazdálkodhatott. A helyi adóbevételt jórészt működésre, például a szemétszállítás finanszírozására fordítják. A gépjárműadó egymillió forint körüli és 800 ezer forint a magánszemélyek kommunális adója. A helyi adóbevételekből a sportéletet is finanszírozzák. A kevés vállalkozó többsége kereskedő. Iparűzési adó nincs.

A 783 lelkes Olcsva önkormányzatának évi kétmillió forint a gépjárműadó-bevételből, 714 ezer forint pedig a magánszemélyek kommunális adójából származik. Ez utóbbi bevétel szinte teljes egészét helyi a térségben működő szemetésszállító kht. tevékenységének finanszírozására költik. Iparűzési adó nincs.

Cs.Gy.

Debrecenben

Debrecen megyei jogú város önkormányzata 2005-re 8 milliárd 955 millió forint helyiadó-bevételt tervezett, s ennek a pénznek csak azért nem számítanak minden filléjére, mert utóbbi váltópénz ma már nincs a magyar pénzrendszerben. Viszont minden forintnak megvan a helye. Az összeg legnagyobb részét az iparűzési adó teszi ki. Ebben az adónemben 7 milliárd 550 millió forint befizetésére számítanak, míg építményadóból 1 milliárd 245 millió, a vállalkozók kommunális adójából 120 millió, idegenforgalmi adóból pedig 40 millió jön majd össze. Az összbevétel oroszlánrészét a város intézményeinek a működtetésére fordítják, de ebből fedezik a polgármesteri hivatal működtetésének és a városüzemeltetés költségeit is. A város intézményrendszere többek között bölcsődékből, óvodákból, iskolákból, szociális és kulturális intézményekből áll, működtetésük az alapfeladatok ellátását teszi lehetővé. Takarékoskodni úgy lehet ezen a téren, hogy figyelemmel kísérik a működést, s ha azon lehet, ésszerűsítenek. Ilyesmi Debrecenben is történt az utóbbi időben, például a gyermek- és tanulólétszám csökkentése miatt bölcsődéket szüntettek meg, iskolákat vontak össze. A he-

lyi adókból származó bevétel természetesen nem fedezi az intézmények működési költségeit, ami 21 milliárd 920 millió forint. A két tétel különbsége: 13 milliárd 700 millió forint a jelenlegi állami támogatás. Ez arányaiban 63 százalék. Erre az atlétikai versenyeken használt kifejezés illik a legjobban: volt jobb, 2002-ben például 71 százalék. Amikor valamilyen kötelező emelés – például a közalkalmazotti béremelés – új terhet ró az önkormányzatra, akkor ez az arány csökken. Az új terheket az önkormányzat még ha akarná se tudná áthárítani a polgárokra, hiszen a legtöbb adónemnél már eddig is a törvény által megengedett maximumot vetették ki. Természetesen más lenne a helyzet, ha növekedne például a személyi jövedelemadó önkormányzatoknál maradó része, mert ez adónem egészének növelésére ebben a gazdasági helyzetben remény sincs.

G. J.

Pécssett

Nem lehet tudni pontosan, hogy Pécs önkormányzata melyik helyi adóbevételét mire fordítja. *Soó László*, az önkormányzat költségvetési bizottságának elnöke arról tájékoztatott, hogy ezek az összegek egy kalapba kerülnek, ahonnan a pénzt a képviselő-testület által elfogadott költségvetés értelmében osztják szét. A forrás nagy részét munkabérekre, dologi kiadásokra, intézmények fenntartására, kisebb hányadát fejlesztésekre költik. A pénzügyi szakember az iparüzési adó megszüntetését célzó, a közelmúltban napvilágot látott kormányzati elképzelésről azt mondta: az érzékenyen érintené a Dunántúl legnagyobb városát. Pécssett ez az adó a költségvetés több, mint 10 százalékát, mintegy 4 milliárd forintot tesz ki, és ezt a város folyamatosan csökkenő állami támogatás mellett nem tudja nélkülözni, illetve más forrásokból pótolni. Pécssett az elmúlt években folyamatosan nőtt az iparüzési adóból származó bevételek. Ez nemcsak a nagyobb könnyűipari vállalatok betelepülésének, hanem annak is köszönhető, hogy az önkormányzat eredményes offenzívát indított a hátralékok behajtására.

A. Z.

Kecskeméten

Kecskemét éves költségvetésének csaknem egyötödét fedezi a hárommilliárd forintot meghaladó iparüzési adó, aminek eltörlését csak megfelelő kompenzáció esetén támogatja a város önkormányzata. *Szécsi Gábor* polgármester szerint legalábbis addig nem, amíg nem sikerül megtalálni azokat a forrásokat, amelyek törvénymódosítással garantálva teljes mértékben pótolják a kiesést, s amíg az önkormányzatokra többletfeladatok sokasága hárul, elegendő központi fedezet nélkül. Az ilyen többletfeladatok között említette a közalkalmazotti és közigazgatási dolgozók béremelését, rámutatva, hogy az utóbbinak az idén egyáltalán nincs költségvetési fedezete. Hasonlóképpen nincs kellő mértékű költségvetési támogatás a közterületek, középületek akadálymentesítésére, az uniós pályázatokhoz és a kohéziós alapok elnyeréséhez szükséges saját erőhöz. Véleménye szerint az iparüzési adó kompenzáció nélküli megszüntetése nem enyhítené, inkább növelné a területi aránytalanságokat, emellett működési zavarokat okozna

a városban, s megtörne Kecskemét gazdasági fejlődése is, aminek hasznát nem csupán az itt élő százezernyi ember, de közvetve a megye egésze, közvetlenül pedig a környéken lévő csaknem húsz település lakói is élvezik. Kecskeméten az idei évre tervezett 3 milliárd 550 millió forint iparüzési adó mellett építmenyadóból 625 millió, idegenforgalmi adóból 21 millió, súlyadóból pedig 650 millió forint bevételre számítanak. Az egyéb kisebb tételű adónemekkel együtt mindösszesen 4 milliárd 319 millió forint helyi adóbevétel felhasználásában, azaz a költségvetés összeállításában fontos alapelv, hogy az intézmények működése zavartalan legyen, a maradék pénz pedig felújításra és felhalmozódásra fordítódjék. Idén a város befektetési környezetének, döntően pedig a lakosság komfortérzetének javítására költenek sokat. A lakosság önerős útépitéséhez például 100 millió forinttal járul hozzá az önkormányzat. Az egyik külvárosi részen egyébként éppen a napokban adtak át egy hatvan millió forintos költséggel elkészült utat, az útfelújításokra pedig ebben az évben csaknem félmilliárd forintot költenek.

K. K.

Veszprém megyében

Balatonfüzfő önkormányzata az idén mintegy 187 millió forint iparüzési és alig egymillió forintos idegenforgalmi adóbevételre számít. Egyébként is sajátos helyzetben van, mert a zömében vegyipari jellegű vállalkozások átalakulása, leépülése miatt folyamatosan csökkent a befolyt iparüzési adó összege, ráadásul az adóerőképesség-számítás egy ciklus alatt több mint kétszáz millió forintot „vitt el” az önkormányzattól. *Dr. Varjú Lajos* polgármester szerint az iparüzési adó megszüntetése teljesen ellehetetlenítene például az önkormányzati intézményeket, mivel az adóbevételeket kénytelenek működtetésre fordítani. Fejleszténi legfeljebb ingatlanadásból származó bevételből, vagy hitel révén tudnak. Hiába írnak ki a különböző szervezetek a település fejlesztését célzó pályázatokat, a bevételekből a szükséges önrészt nem lehet előteremteni. Tény, hogy van olyan adófajta, aminek a mértéke Balatonfüzfőn nem éri el a törvényben megengedett felső határt, de a lakossági terheket a polgármester szerint nem szabad tovább növelni.

Várpalotán az elmúlt 15 évben jelentősen megcsappant az iparüzési adóból származó bevétel. *Törzsök Károly* alpolgármester emlékeztet rá, hogy a 90-es évek elején a térségben megszűnt a szénbányászat, majd a korábbi péti városrész önállósodása kurtította meg az itt működő vállalatok befizetéseivel a város költségvetését. Így az idén 220 milliót terveztek az iparüzési adóra, aminek jelentős részét főképp az önkormányzat és intézményei működtetésének finanszírozására fordítják. Az alpolgármester szerint más elosztási elvekre és gyakorlatra lenne szükség, mert a jelenlegi rendszer igazságtalan. Ha az iparüzési adó megszüntetése mellett döntenének, akkor a személyi jövedelemadónak legalább 18 százalékát kellene visszaadni a városnak. A normatívák esetleges emelésével sem jutna több pénz fejlesztésre.

Veszprémben is számos helye van az ebben az évben tervezett, 2,8 milliárd forint körüli iparüzésadó-bevétel-

nek. (A város az elmúlt években különböző adókedvezményekkel vonzotta az új munkahelyeket létesítő beruházásokat. Jelenleg Veszprémben 4 százalékos körüli a regisztrált munkanélküliség, a cégek további fejlesztési szándékainak legfeljebb a megfelelő munkaerő hiánya lehet az akadálya.) *Hartmann Ferenc* alpolgármester példák sorával bizonyítja, hogy az egyes ágazatok működési kiadásaihoz milyen arányban járul hozzá az önkormányzat: az oktatáshoz 47 százalékkal, az egészségügyhez közel 50 százalékkal. Emellett a kulturális kiadásoknak majdnem 90 százalékat, a városüzemeltetési feladatoknak 80 százalékat a bevételekből fedezik. Ráadásul az idén a 17,8 milliárdos költségvetésnek 22,6 százalékat kívánják fejlesztésre fordítani. (A 2005-ös év az első, amikor az adóerőképességszámítás alapján az önkormányzat nem befizető.) Az alpolgármester szerint átfogó közigazgatási reform nélkül nem szabad eltörölni az iparüzési adót. El kellene végre oda jutni, hogy tiszta legyen az állam és az önkormányzatok hatáskör- és feladatmegosztása, s hogy ez az átlátható munkamegosztás a finanszírozási arányokban is tisztán tükröződjön. **J. F.**

Somogy megyében

A 2800 lakosú, városi rangra sikerrel pályázott Kadarkúton évente 14 millió forint helyi adóbevéttel számolnak. *Verkman József* polgármester elmondta: főként fejlesztésre fordítják ezt az összeget. Útépítések, a gáz- és vízhálózat bővítésre, járdaépítésre, temető-karbantartásra. Mintegy 120 vállalkozó fizet iparüzési adót, így ebből az adónemből 4–6 millió forint folyik be, ami a pályázatokhoz szükséges önerőhöz nélkülözhetetlen. A folyamatosan épülő-szépülő település ebben az évben útépítést tervez az Óvoda utcában, megújul a Szabadság utca is, és vendégcsalogatóbb lesz a település központja.

A szoborparkjáról, termálfürdőjéről, strandjáról híres Nagyatádon – ahol 12 650-en élnek – 250 millió forintos helyi adóbevéttel számítanak. *Ormai Istvántól*, a város polgármesterétől megtudtuk: a lakossági kommunális adót a közterületek fejlesztésére fordítják; járdákat, játszótételeket építenek. Az iparüzési adó teljes összegét a kötelező önkormányzati feladatok ellátására használják fel, a gépjárműadókból infrastrukturális fejlesztési célok valósulnak meg. Ebből finanszírozzák a közmű-felújítást, a kilenc utcában tervezett útfelújítás önrészét, s három hosszú szakasz járdafelújításának költségeit.

Böhönye évente mintegy 20–25 millió forintnyi helyi adóval sáfárogdik. *Molnár József*, a 2500 lelkes település első embere elmondta: általában fejlesztésre, a mindig aktuális pályázatok önrészének fedezésére fordítják ezt az összeget, lett légyen szó kultúrház-felújításról, bérklásképítésről, óvodarekonstrukcióról vagy éppen útépítésről. A lakóházanként befizetett 10 ezer forintos kommunális adó nagy részét az önkormányzat a személyszállítási díjként fizeti ki, így abból vajmi kevés marad. A gépjárműadóból – aminek meglehetősen sok az adminisztrációs költsége –, valamint az iparüzési adóból származó bevétel az óvodának, az iskolának, valamint az öregek otthonának biztonságos működtetésére szolgál. **L. S.**

EGY ÚJ RENDELETBŐL

Dabrony község önkormányzatának képviselő-testülete a közigazgatási terület lakossága igényeinek jobb kielégítése érdekében, valamint az önkormányzat pénzeszközeinek hatékonyabb felhasználása végett az 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésének felhatalmazása alapján, helyi adóként iparüzési adót vezetett be. A rendelet szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett gazdasági, vállalkozási (a továbbiakban: iparüzési) tevékenység.

Az adó alanya a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző

- egyéni vállalkozó,
- mezőgazdasági őstermelő, feltéve, hogy őstermelői tevékenységéből származó bevétele az adóévben a 400 000 forintot meghaladja,
- jogi személy, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt levő jogi személyt is,
- egyéb szervezet, ideértve a felszámolás vagy végelszámolás alatt levő szervezetet is.

Helyi iparüzési adót köteles fizetni az önkormányzat illetékességi területén az, akinek tevékenységét a törvény vállalkozási tevékenységnek minősíti. Állandó jellegű iparüzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, aki ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja. Az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó alapja az értékesített termék, illetőleg a végzett szolgáltatás nettó árbevétele, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével és az alvállalkozói teljesítésének értékével, valamint az anyagköltséggel. Ha az adóalany iparüzési tevékenysége több önkormányzat illetékességi területre is kiterjed, akkor az adó alapját az adóalanyoknak kell megosztani. Az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap két százaléka.

Ideiglenes jellegű az iparüzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó

- piaci és vásároló kiskereskedelmet folytat;
- építőipari, valamint a nyomvonalas létesítményeken végzett kivitelezési és fenntartási munkát, továbbá ezekkel kapcsolatban szerelési, szervezési lebonyolító, szaktanácsadó, felügyeleti tevékenységet végez, illetőleg természeti erőforrást tár fel, vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül legalább 1 hónap, de 3 hónapot nem halad meg. (Ha a tevékenység időtartama a 3 hónapot meghaladja, akkor a tevékenység végzésének helye telephelynek minősül.)

Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetében az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani. Minden megkezdett nap egy napnak számít. Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adóátalány naptári naponként 5000 forint. Az adókötelezettség az iparüzési tevékenység megkezdésének napján keletkezik és a tevékenység megszűnésének napjával szűnik meg.

Ha a vállalkozónak a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 39. §. (1) bekezdés, illetőleg a 39/A. § vagy 39/B § alapján számított (vállalkozási szintű) adóalapja nem haladja meg a 400 000 forintot, akkor adómentességet élvez. A vállalkozónak az adóbevallási kötelezettségét ebben az esetben is teljesíteni kell. Az adómentességre a vállalkozó 2007. december 31-ig jogosult.

Az előcsatlakozási alapok megnyitásával lélegzethez jutottak az íróasztal fiókjában várakozó fejlesztési, beruházási elképzelések. A SAPARD-programban meghirdetett célok igen kedvező fogadtatásban részesültek, a beérkezett valós igények messze meghaladták a rendelkezésre álló forrásokat. Azok a pályázók, akik időben ébredtek (helyesebben inkább felkészültek az alapok megnyílására, és kész koncepcióval, a pályázati célnak megfelelő, valamint minőségben is jó támogatási kérelmekkel álltak elő), s a jól menedzselte önkormányzatok a sikeresek körébe tartoznak. Több intézkedés – amilyen például a Falufejlesztés (1305), a Vidéki infrastruktúra fejlesztése (1308) elnevezésű – ígéretes lehetőséget kínált a fejlesztésre. Azonban a tervezés, a megalapozott koncepció kialakítása, valamint ezek megvalósítása közötti szakaszokban az önkormányzatok minden igyekezetük ellenére többször megbotlottak. A felmerült problémák közül néhányat a teljesség igénye nélkül az alábbiakban sorol fel Dicső László, Alsómocsolád polgármestere.

HÁTRÁNYBAN a kicsik

● A pályázati célok meghirdetése csúszott, a bevállalás határideje viszont maradt, ez méltatlanul rövid időre szűkítette a pályázat elkészítésének határidejét. A nagy önkormányzatok felkészült apparátusuk segítségével, valamint a nagyobb beruházási igény miatt érdeklődő pályázatró cégek támogatásával előnybe kerültek a kisebb önkormányzatokhoz képest, amelyek hiába ébredtek idejében, hiába volt jó elképzelésük, a pályázatokat nem sikerült időben benyújtaniuk.

● A pályázati kiírásban szereplő önerő előteremtése is nehézség. A kis önkormányzatok részéről viszont csak egyetlen elképzelésük megvalósításához szükséges önerő bemutatása nem minden esetben volt sikeres, így hamar kiestek a pályázók köréből.

● Az önerő kiváltásában kívánt segítséget nyújtani a Belügyminisztérium önerő-támogatása, viszont ez SAPARD-támogatás esetében csak a hitel kiváltására szolgálhatott, hitelfelvételre viszont nem minden önkormányzat képes. Leginkább azon önkormányzatok nem képesek, amelyek egyébként sem tudtak semmi saját erőt bemutatni, hiszen hitelfelvételi korlátuk a kevés saját be-

vételből fakadóan alacsony, s megfelelő ingatlanfedezetük sincsen. Megint a kicsik kerültek hátrányos helyzetbe.

● Ha a csoda mégis összeállt, a pályázat időben beérkezett, majd támogatásban részesült, az önkormányzatoknak nem maradt más hátra mint megvalósítani a tervezett beruházást. A szerződéskötéskor viszont hamar kiderült, hogy ez nem is lesz olyan egyszerű a támogatás folyósításának elhúzódása miatt. A benyújtást követő el-

Igen sajnálatos lenne, ha néhány kisebb, a jelzett terhek elviselésére képtelen önkormányzat visszamondaná a megnyert projektet. A projektek, koncepciók megszületésétől már igen sok időt, energiát, segítséget kaptak az előcsatlakozási alapok bevonásával megvalósuló beruházások. Nemcsak az egyes önkormányzatoknak, hanem minden önkormányzatnak, az országnak is érdeke a sikeres befejezés. A 1305-ös intézkedésre, ami a falufejlesztést célozza, szinte kivétel nélkül önkormányzatok voltak a pályázók, az intézkedésre beadott pályázatok száma csaknem 2300 volt, a vidéki infrastruktúra fejlesztésére beadott közel 1800 pályázat jelentős részét is önkormányzatok nyújtották be. A sikeres megvalósítás kihat majd a strukturális alapok legmagasabb szintű felhasználására. A települések fejlődése az egész lakosság érdeke, mert mindenki érintett benne.

lenőrzések lassúak, egy-egy vizsgálat újabb és újabb hiányosságokat fedez fel, noha a hiányosságok már az elsőnél is kiderülhetnek volna. Az önkormányzatok természetesen mindent megtesznek a megfelelő elszámolás érdekében, de néha olyan dokumentumokat kérnek tőlük, ami a pályázat benyújtásakor még nem volt ismert. A profi apparátus – s akinek jobb az információs helyzete – rövid időn belül pótolja a kért dokumentumokat, a kisebb, kevésbé felkészült önkormányzatok ismét hátrányba kerülnek.

● Amennyiben megtörtént a hiánypótlás, és az elszámolást befogadják, 90 napot kell várni a kiutalásra, mert a többszöri ellenőrzés ellenére a további ellenőrzésekre ennyi a nyitva álló idő. Amennyiben ez mégis csúszik, akkor a határidőn túli kiutalás rovatba kerül következmények nélkül. Egy-egy nagyobb önkormányzat számára egy projekt költsége elenyésző, bár a likviditására kedvezőtlenül hat a késői kiutalás, a projekt finanszírozása nem hozza fizetésképtelen helyzetbe. A kis önkormányzatok éves költségvetésének akár túlnyomó részét is kiteheti egy SAPARD-projekt, előfinanszírozása teljesen ellehetetleníti a település költségvetését, így ismét a kicsik kerültek hátrányba.

● A strukturális alapok finanszírozásánál ez a probléma megoldottnak, vagy majdnem annak látszik. Az államháztartás működési rendjéről szóló, 217/1998 számú kormányrendelet módosítása korlátozott mértékben lehetővé teszi a strukturális alapok támogatásával megvalósuló beruházások előfinanszírozását. Ezen módosítás hatálya azonban nem terjed ki a SAPARD által támogatott célok előfinanszírozására, pedig a probléma még két évig fennáll, a beruházások teljes lezárásáig.

Köszöntjük új városaink önkormányzatait, városlakóvá vált polgárait!

A LEGÚJABB ÚJ VÁROSOK

A Gyurcsány-kormány időszakában az első ízben nyilvánított városokká nagyközségeket Mádl Ferenc köztársasági elnök, akinek ez az egyik utolsó közjogi aktusa volt.

Tavaly született a rendszerváltoztatás óta a legtöbb (18) városi cím, így az idei esztendő egyik alapvető kérdése az volt, hogy folytatódik-e a nagyszámú „városiasítás”.

Visszatekintve az elmúlt tizenöt esztendőre megállapítható, hogy a legkevesebb város a Horn-kormány idején (összesen 24) született, míg Lamperth Mónika kezdeményezte a legtöbb (37) városi címadományozást, felülmúlva elődjét, Pintér Sándort (34). Az Antall-Boross kormány idején „csupán” 30 nagyközség nyerte el a városi státust.

Év	Új városok száma
1991	8
1992	8
1993	14
Összesen	30
1995	6
1996	6
1997	12
Összesen	24
1999	4
2000	15
2001	15
Összesen	34
2003	4
2004	18
2005	15
Összesen	37
Mindösszesen	125

A pályázókról

A tavaly elutasított hét pályázó önkormányzat (Alsószolca, Csorvás, Nyírlugos, Nyírtelek, Pálháza, Pusztaszabolcs és Sándorfalva önkormányzata) mindegyike megújította kezdeményezését, valamint újból kísérletet tett a városi cím elnyerésére a korábbi években nem folyamatosan pályázó Kemece, Kisköre és Kistarcsa önkormányzata. Tizenkét nagyközségi önkormányzat (Abádszalók, Ács, Egyek, Kadarkút, Kál, Martonvásár, Mándok, Ócsa, Óriszentpéter, Pilis, Üllő és Biatorbágy önkormányzata) volt új pályázó. A Belügyminisztérium szakmai apparátusa által készített tájékoztató a 22 pályázó települését a népességi nagyságrend és településszerkezet, valamint egyéb sajátosságok figyelembevételével értékelte és a hagyományoknak megfelelően előkészítette a politikai döntést megelőző szakmai bizottság munkáját. (Egy pályázat nem volt értékelhető, mivel a biatorbágyi képviselő-testület a területszervezési eljárásról szóló 1999. évi XLI. tv. 6. §-a szerint nem nyújtotta be pályázatát a Pest Megyei Közigazgatási Hivatalnak.)

A tudomány és az önkormányzati érdekképviseleti szervezetek képviselőiből álló szakmai bizottság megerősítette korábbi állásfoglalását, amely szerint mind a további városrá nyilvánísi folyamat, mind a közigazgatási reform szempontjából szükség len-

ne egy, új településhálózat-fejlesztési koncepció megalkotására. A bizottság javaslatait az elmúlt évek gyakorlatát figyelembe véve fogalmazta meg.

A legtöbb pályázat Pest (5), illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg (4) megyéből érkezett, kettő-kettő Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Fejér megyéből, egy-egy Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Komárom-Esztergom, Somogy és Vas megyéből. Baranya, Bács-Kiskun, Győr-Moson-Sopron, Nógrád, Tolna, Veszprém és Zala megyéből idén nem érkezett pályázat.

A kezdeményezők többsége – 54 százaléka – első ízben nyújtotta be városrá nyilvánítási pályázatát.

A pályázók települései közül egyedül Óriszentpéter kistérségi központ – a 244/2003. (XII.18.) számú kormányrendeletben, illetve a többcélú kistérségi társulásokról szóló 2004. évi CVII. törvényben meghatározott besorolás szerint –, a többi kistérségi települése átfogó, az egész kistérségre kiható szereppel nem rendelkezik. Az aprófalvas térségekből pályázók települései (Kadarkút, Mándok, Nyírlugos, Óriszentpéter és Pálháza) alapvetően városrányos térségben töltenek be kisebb-nagyobb mértékben térségi szerepet.

A pályázó önkormányzatok települései közül a legnépesebb lakosság számúak az idén is Pest megyeiek: Pilis (11 139 lakossal) és Üllő (10 134 la-

A legutóbbi öt év várossányilvánítási adatai

	2000	2001	2003	2004	2005
Pályázó nagyközségek száma	36	23	12	25	22
Új városok száma (a pályázók arányában)	15 (42%)	15 (65%)	4 (33%)	18 (72%)	15 (68%)
A benyújtás évében nyertesek (az új városok arányában)	8 (53%)	3 (20%)	2 (50%)	11 (61%)	7 (54%)
Legkevesebb lakosú új városok (lakosságszám)	Visegrád (1668)	Gönc (2481)	Bábolna (3898)	Badacsonytomaj (2312)	Pálháza (1207)
Legtöbb lakosú új városok (lakosságszám)	Dunaharaszti (16605)	Vecsés (18612)	Albertirsa (11319)	Fót (16559)	Pilis (11139)
Városok száma összesen	237	252	256	274	289

kossal), a legkisebb lélekszámú nagyközség – az elmúlt évekhez hasonlóan – a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Pálháza (1207 lakossal). A városi címre aspirálók közül nyolc nagyközség lakosságszáma nem éri el az ötezret, az átlagos lakosságszám 2004-hez képest (5986) némileg csökkent (5758).

A nyertesekről

A belügyminiszter előterjesztésére a Magyar Köztársaság elnöke VI-1/1958/2005. számú határozatával, július 1-jével 15 nagyközségnek adományozott városi címet.

Négy új várossal gyarapodott Pest megye (Kistarcsa, Ócsa, Pilis és Üllő), három új városi jogállású településsel Szabolcs-Szatmár-Bereg megye (Kecskeméti, Nyírlugos és Nyírtelek) egy várossal Békés (Csorvás), Borsod-Abaúj-Zemplén (Pálháza), Csongrád (Sándorfalva), Fejér (Martonvásár), Heves (Kisköre), Jász-Nagykun-Szolnok (Abádszalók), Somogy (Kadarkút) és Vas (Őriszentpéter) megye.

A nyertes pályázatok közül hét ide, négy 2004-es, míg három 2000-es és egy 1997-es, bár nem folyamatos kezdeményezés.

A belügyminiszter javaslatának és a köztársasági elnök döntésének következtében idén több mint 87 ezer nagyközségi polgárból lett július 1-jével városlakó.

Az új városok átlagos lakosságszáma mindössze 5817.

Az új városok közül a legkevesebben az fontos mikrotársasági és turisztikai szerepet betöltő Pálházát lakják (mindössze 1207-en), míg a legnagyobb lakosságszámú új város Pilis (11 139 lakossal), rajta kívül csak Üllő lakosságszáma haladja meg a tízezeret, összesen öt új városban laknak ötezernél többen, és Pálháza mellett a kistérség központ Őriszentpéter (1283) népessége igazán csekély.

A 15 új városból kettőnek az élén szocialista polgármestert találunk. Magyar László (Nyírtelek) és Csikós János (Pilis), az MSZP jelöltjeként lett polgármester, mellettük Szilágyi Menyhért (Csorvás) ugyan független jelöltként kapott bizalmat a település választóitól, de az MSZP megyei listájáról került be a Békés megyei közgyűlésbe. Rajta kívül megyei közgyűlési tag még a független Bordás Imre (Abádszalók), aki az helyi önkormányzatok szövetsége képviselőjeként szerzett mandátumot a Jász-Nagy-

kun- Szolnok megyei önkormányzatban. A pálházi *Lesovics Lossó Miklós*, a Zempléni Településszövetség jelöltjeként lett első számú településvezető, míg az összes többi új városi polgármester független helyi politikus, közülük *Darázs István* (Sándorfalva), és *Lipők Sándor Zoltán* (Kecskeméti) az MSZP jelöltjével szemben nyerték meg a polgármesteri választást.

Az idei nyertesek közül kilenc (Csorvás, Kadarkút, Kisköre, Martonvásár, Nyírtelek, Őriszentpéter, Pilis, Sándorfalva és Üllő önkormányzata) tagja a TÖOSZ-nak. A Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének a városi tagozata általuk részint tovább bővül és erősödhet, részint a tagozatban a községi lét friss élményével érkezők révén a települési önkormányzatok közötti szolidaritás is frissül.

A vesztesekről

Az elutasított hét pályázó (az első ízben idén próbálkozó Ács, Egyek, Kál, Mándok és Biatorbágy, továbbá a tavaly már kísérletező Alsózsolca és Pusztaszabolcs önkormányzata) számára a döntés nem ad okot arra, hogy fejlesztési terveiket és pályázati szándékukat feladják.

Igaz ugyan, hogy a városhálózat sűrűsödése következtében néhány település (így például a Fejér megyei Pusztaszabolcs) esélye a cím elnyerésére tovább csökkent, ám a városi nyilvánítási folyamat megállíthatatlannak látszik. (És bár egyre nehezebb védhető és szakmailag indokolható objektív feltételeket találni, a kijárási és a megfelelő „keresztművelés” fellelése segítheti a cím begyűjtését.) Tekintettel arra, hogy a 2006. esztendő választási év, így az elutasítottaknak több mint egy évük van a pályázat megismétlésére, és ami

Várossá nyilvánítási kezdeményezések, 2005.

	Nagyközség	Első benyújtás éve	Megye
1.	Abádszalók*	2005.	Jász-Nagykun-Szolnok
2.	Alsózsolca	2004.	Borsod-Abaúj-Zemplén
3.	Ács	2005.	Komárom-Esztergom
4.	Csorvás*	2004.	Békés
5.	Egyek	2005.	Hajdú-Bihar
6.	Kadarkút*	2005.	Somogy
7.	Kál	2005.	Heves
8.	Kecskeméti*	2000.**	Szabolcs-Szatmár-Bereg
9.	Kisköre*	2000.**	Heves
10.	Kistarcsa*	1997.**	Pest
11.	Martonvásár*	2005.	Fejér
12.	Mándok	2005.	Szabolcs-Szatmár-Bereg
13.	Nyírlugos*	2004.	Szabolcs-Szatmár-Bereg
14.	Nyírtelek*	2004.	Szabolcs-Szatmár-Bereg
15.	Ócsa*	2005.	Pest
16.	Őriszentpéter*	2005.	Vas
17.	Pálháza*	2000.	Borsod-Abaúj-Zemplén
18.	Pilis*	2005.	Pest
19.	Pusztaszabolcs	2004.	Fejér
20.	Sándorfalva*	2004.	Csongrád
21.	Üllő*	2005.	Pest
22.	Biatorbágy***	2005.	Pest

Megjegyzések: *új városok

**nem folyamatosan nyújtotta be

***a képviselő-testület pályázata nem volt szabályszerű, így nem volt értékelhető

fontosabb, a településük városiasítására.

A hét – most nem nyert – nagyközségi polgármesterből hat függetlenként nyerte meg a 2002. októberi választást, míg a biatorbágyi *Palovics Lajos* az MKDSZ jelöltjeként győzött. Rajta kívül – az előző évhez hasonlóan – ellenzéki párthoz tartozó sem a nyertes, sem a vesztes települések élén nincsen.

A helyzetről

Az új 15 várossal együtt immár 289 sajátos jogállású települése van az országnak. Az utóbbi két kormányzati ciklusban, különösen 2000-től felgyorsult a városi címek adományozása, noha a valódi térségi szerepet betöltő települések száma ilyen ütemben nem növekszik. A mellékelt táblázatból is látszik, hogy a meglehetősen csekély feltételek megléte esetén érdemes pályázni, és akár már az első próbálkozás sikerre vezethet.

Az idei várossá nyilvánítást követően még 160 nagyközségi jogállású település van Magyarországon.

A nagyközségek közül 15 (9%) lakosság száma nem éri el a kétezret, a legkevesebben Tiszabecs (1107) nagyközségben laknak. A nagyközségek túlnyomó többsége (67%) 2000 és 4999 lakos közötti lélekszámú, a nagyközségek 22 százalékának lakosság száma meghaladja az ötezetret, de nem éri el a tízezetet. Csúpan három nagyközségben (Isaszegen, Maglódon és Törökbálinton) laknak tízezernél többen.

Az adatokból is kitűnik, hogy még bőségesen van lehetőség újabb városi címek adományozására, illetve elnyerésére.

Természetesen nem a városi cím a fontos, hanem az, hogy egy-egy település önkormányzata milyen minőségű közszolgáltatást tud folyamatosan nyújtani saját polgárainak, a térségben élőknek, továbbá az odalátogatóknak. A városi cím elnyerésének szándéka mindazonáltal erre inspirálhatja a települések irányítóit és közösségeit, akiknek a számára a cím esetleges elnyerése a fejlesztési forrásokért vívott harcban egyfajta hivatkozási alap lehet.

Sólyom Z.

Nyírlugos, teleház és könyvtár

Óriszentpéter, az Őrség kapuja

Kisköre, duzzasztómű

Kistarcsa, új lakópark

Martonvásár, Brunszvik-kastély

Ócsa, műemléktemplom

Abádszalók, vasútállomás

Kadarkút, idősek otthona

Üllő, eladó lakóház

A LEGÚJABB
ÚJ VÁROSOK

ÖTTEVÉNY

Öttevény nem város, s noha csaknem háromezren lakják, s intézményellátottsága néhány új városéval vetekszik, az önkormányzata talán bizony nem is aspirál erre a címre. De a honlapja az új városok honlapjainak túlnyomó többségénél messze jobb. Ez elsősorban Király Péter polgármester érdeme, aki maga állította össze a honlap egyes fejezeteit. Mindazonáltal ez a honlap megtévesztő, mert láttán és olvastán az embernek szinte kedve szottyán, hogy ötтеvényi lakos legyen, s nem gondolná, hogy az ötтеvényieknek manapság – a polgármester nekünk címzett levelének sommás megfogalmazása szerint – kilátástalan a helyzete. Éppen ez a helyzet készítette arra Király Pétert, hogy levélben foglalja össze a növekvő nehézségek sorát (levelét a TÖOSZ titkársága a miniszterelnök kabinetfőnökének mellékletként továbbította), megemlítvén, hogy a súlyosbodó gondokat az eddigi uniós pályázati lehetőségek egyelőre nem orvosolják. A levelet – amelyet némileg rövidítve ismertetünk – olyan fotókkal „keretezzük”, amelyek Öttevény honlapjának ékességei. Ezeken a fotókon ötтеvényi gyerekek láthatók (gyereknapon, majálison, farsangon és más helyi rendezvényeken), s a mi szándékunk e fotókkal súlyt adni a leírtaknak, mert az nem lehet, hogy e gyerekeknek más gyerekeknél kevesebb esélyük legyen a boldogulásra, csak azért, mert ötтеvényiek.

Talán még nem késő – írja Király Péter –, remélvén, hogy a következő évi költségvetés, a Nemzeti fejlesztési terv újabb szakasza, s az új pályázati lehetőségek esélyt adnak a gondok megoldására, s ezt a reményét – bevezetőül – két idézettel támasztja alá. Mindkettő arra utal, hogy az ország vezetői ismerik és érzékelik az önkormányzatok nehézségeit.

„Az állam mint közbeépített és közbeékelte mechanizmus, elvágja a települési közösségek, az önkormányzatok közötti közvetlen szolidaritás szervezésének és megélésének lehetőségét. A jelenlegi finanszírozási keretek között az állam az elmúlt 15 évben semmi mást nem csinált, mint folyamatosan feladatokat fogalmazott meg az önkormányzatok számára. Feladatokat, mert részben saját feladataitól kívánt megszabadulni.”

(Ezt Gyurcsány Ferenc miniszterelnök mondta a TÖOSZ legutóbbi küldöttgyűlésén.)

„Az elmaradott régióknak, különösen az új tagállamokban, rugalmasan alkalmazható támogatásra van szükségük számos területen. Fontos szűk keresztmetszetekből fakadó problémákat kell feloldani az infrastruktúra területén, beleértve mindenekelőtt a közlekedést, a környezetvédelmet, az energetikát, az egészségügyet és az oktatást.”

(Ez az idézet a magyar kormány-
nak a az Európai Bizottság kohéziós
politika reformjára vonatkozó javas-
latából való.)

A kommentár rövid: „Mindkét idézet szívből és a szívünknek szól!”

Aztán Öttevény polgármestere felvázolja – amint azt írja – a valóságot. Természetesen – teszi hozzá – ő csak

PANASZA

a saját tapasztalatait osztja meg másokkal, „hisz nem minden település jár ugyanilyen cipőben”, de biztos tudja, hogy sokan-sokan „egyforma cipőt” hordanak.

Évről évre nőnek az energiaárak, de erre soha nem kapjuk meg a teljes költségvetési támogatásokat. Az önkormányzatok akkor is fizetik a tetemes gáz- és villamos alapdíjakat amikor egy csepp energiát sem használnak fel. (Ötvenyven esetben ez több száz ezer forintot jelent havonta). Kiszolgáltattak vagyunk a szolgáltatókkal szemben!

Emelkednek a bérek (kötelezően is), de erre sem kapjuk meg minden esetben a fedezetet. Intézményeink, épületeink állandó felújításra szorulnak. Szinte minden intézményünk állaga, víz- és fűtési rendszere elavult, javításra szorul.

Egyelőre poros utakon és rossz járdákon járhatunk.

Számunkra csak álmunkban létezik egy közösségi tér (közösségi ház, művelődési ház, idősek otthona). Az idős, rászorult emberek segítésére hiába nyújtjuk kezünket, csak jó szót és simogatást tudunk adni.

A 2005. évtől büntetnek bennünket azért, hogy fejlődik a településünk! Igen! Az önkormányzatok által kínkeservesen kialakított építési telkekre kivetették a 25 százalékos áfát. Ezzel elérték, hogy küzdhetünk a felvett kölcsönök kifizetésével, illetve, hogy a fiatal építkezők ne tudják megvásárolni a legbecsületesebb áron kialakított önkormányzati telkeket. (Ez igazán nem nevezhető az első lakáshoz juttatandó emberek támogatásának).

Bizony, mára már az állami támogatás csak a bérek kifizetését fedezi.

Ma még élünk, hisz az egyéb költségek (villany, gáz, víz, szennyvíz, közvilágítás, utak, járdák, környezetvédelem, intézményfenntartás...) az önkormányzat által beszedett egyéb adókból (gépjármű, iparüzési, kommunális) még fedezhetőek. Min-

den lehető eszközt felhasználtunk és felhasználtunk arra, hogy csökkenjenek kiadásaink: létszámleépítés, energiatakarékosság, minimális karbantartási költségek, pályázatok írása, kistérségi társulásba való részvétel stb.

Sajnos, ez idáig nem volt lehetőségünk az EU-s pályázati forrásokból részesülni, hisz nem is voltak olyan kiírások, amelyek beépíthetőek lennének a jelenlegi működési nehézségeink megoldásába. Kedvezményes hitelpályázatot sem adhatunk be, mivel nem vagyunk Önhikisek, illetve, mert 2000 felett van településünk lakosság száma.

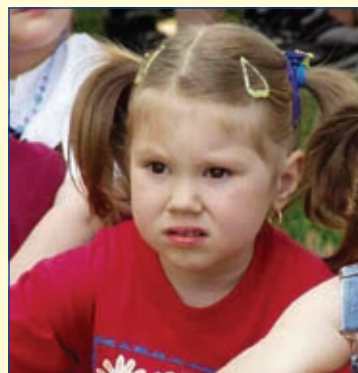
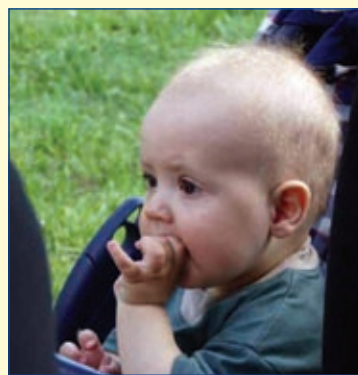
Szeretnénk, ha az elkövetkező években a tényleges dologi kiadások és bérek növekedését támogatná mindenkori kormányzatunk!

Szeretnénk, ha nem sújtaná, hanem segítené a fejlődni akaró településeket a fent jelzett adó nem csökkentésével!

Szeretnénk, ha az elkövetkező európai uniós programidőszakban (2007–2013) lennének olyan pályázati pénzek, amelyeket iskoláinkra, óvodáinkra, egészségügyi intézményeinkre, közösségi tereink kialakítására, út- és járdaépítéseinkre, netán idősek otthona megépítésére fordíthatnánk. Szeretnénk mi is kedvezményes hitelekhez jutni (ha nincs már más lehetőség). Mindezek után lennének álmaink is: szeretnénk településünk lakóinak egészséges, zaj-, szemét- és pormentes környezetet teremteni, településünket virágosítani, szépíteni, turisztikailag vonzóbbá tenni.

Tisztelettel fordulok az illetékesekhez és a hasonló gondokkal küzdő települések javára kérve kérem őket, hogy olvassák el soraimat és hallgassák meg kéréseimet.

Bizton tudom, hogy egyetlen állami vezetés sem akar mást, mint azt, hogy Magyarország minden állampolgára otthonosan, biztonságosan és egészséges környezetben éljen.

PRONAR 320A

MULTIFUNKCIÓS KOMMUNÁLIS TRAKTOR ÉS ADAPTEREI

közvetlenül az importőrtől

ÖNKORMÁNYZATOK FIGYELEM!

A kommunális feladatok ellátása nem jelenthet problémát, ha Önök a multifunkciós PRONAR 320AM 38 LE-s Mitsubishi motoros alapgépet, és adaptereit választják.

A kimagaslóan jó ár és érték arány mellett, felhívjuk figyelmüket a rendkívül széles adapter választékra.

Hőeke, sószóró, úttisztító kefe, fűnyíró, fűkasza, rézsűkasza, gémes rézsűkasza, Y késes és kalapácsos zúzó, gödörfúró, talajmaró, árokásó, eke, permetező-, vegyszerezőgép, 3,5 tonnás össztömegű három oldalra billentő PRONAR pótkocsi, ágaprító (komposztáló), szippantókocsi, homlokrakodó, stb.

Felhívjuk figyelmét szezonális akciós ajánlatunkra:

Közvetlen importból fűkaszák, rézsűkaszák, gémes rézsűkaszák, kalapácsos zúzók, ágaprítók akciós áron, továbbá, professzionális önjáró fűnyírógépek széles választékban.

Az akció részleteiről valamint a referenciákról forduljon bizalommal márkakereskedésünkhöz.

Szolgáltatásaink:

Szakszerviz a garanciális időn belül és azon túl is, teljeskörű alkatrészellátás
Szaktanácsadás
Igény szerint segítséget nyújtunk a pályázatok elkészítésében,
Hitel,
Lízing

Megkezdjük parkok, gyepék, ipari területek karbantartására szolgáló Grillo „nulla fordulósugarú” önjáró professzionális fűnyírók forgalmazását is. Nagy mozgékonyaság, kiemelkedő hatékonyság, a feladathoz illeszkedő géptípusok széles választéka.

Importőr és forgalmazó:

PEGAZUS HUNGARY KFT.

4030 Debrecen, Monostorpályi u.7.

Tel/Fax: 06-52-479-200

Mobil: 06-30-978-3877

Email: pegahu@pegahu.hu

Web: www.pegahu.hu

Térítésmentes EU-projekttervező, EU-projektvégrehajtó és közbeszerzési képzések

Páratlan képzési lehetőség: 2005 őszétől a Regionális Operatív Program 3.1.2.-es (www.rop.hu) kiírása alapján INGYENESEN vehet részt a Budapesti Kommunikációs Főiskola akkreditált és támogatott képzésein, amennyiben jelentkezik és pályázik. Minden jogosult 250 000 forint értékben iratkozhat be, s három képzés közül – tetszése szerint – akár kettőt is választhat. A képzések sikeres elvégzése képessé tesz arra, hogy önállóan tervezzen, készítsen EU-pályázatokat, illetve vegyen részt közbeszerzési eljárásokban. A képzéseken az ország legjobb előadóit, szakértőit vonultatjuk fel.

A lehetséges pályázók köre: helyi önkormányzati képviselők, választott tisztviselők; terület- és településfejlesztéssel foglalkozó szakemberek; önkormányzati szervezetek alkalmazottai; vállalkozókat támogató szervezetek alkalmazottai; civil szervezetek munkatársai.

**A szabadon választható,
akkreditálti képzések:**

EU-projekttervező a Strukturális Alapokra

FAT szám: PL-0415

(80 óra)

augusztus 8–19. intenzív képzés

(minden hétköznap);

szeptember 15–október 14.

(minden csütörtökön és pénteken);

szeptember 16–november 18.

(minden pénteken).

EU-projektek végrehajtása

FAT szám: PL-0660

(70 óra)

szeptember 15–október 14.

(minden csütörtökön és pénteken)

EU közbeszerzésireferens-képzés

FAT szám: PL-0659

(60 óra)

szeptember 13–október 13.

(minden kedden és csütörtökön)

**Információ és ügyfélszolgálat
a jelentkezés teljes körű benyújtásához:**

Hétköznap 9–17 óra között

a (06-1) 266-7601, (06-1) 266-7602

telefonszámokon

EU-projekttervező

és az EU-projektvégrehajtó

képzések: Koós Adrienn

(akoos@bkf.hu)

EU közbeszerzésireferens-képzés:

Vágási László

(laszlo.vagasi@dft.hu)

Az ország kiegyensúlyozott területi fejlődésének segítése, a társadalmi és gazdasági egyenlőtlenségek felszámolása érdekében a Regionális Fejlesztés Operatív Program egyik fő támogatási területe a régiók emberi erőforrásának fejlesztése. Ezen belül is a helyi közigazgatás és civil szervezetek kapacitásépítése, a helyi foglalkoztatási kezdeményezések, a felsőoktatási intézmények és helyi szereplők együttműködésének erősítése és a régiók számára kiemelt jelentőségű szakmai képzések támogatása. A Strukturális Alapok fogadása és a közigazgatás működési hatékonyságának növelése jelentős kihívás a magyar közigazgatási rendszer számára. Ehhez a regionális szint erősítése, a helyi, kistérségi feladatmegosztások újragondolása és a helyi önkormányzatok működési hatékonyságának javítása is szükséges. Ebben az évben két, úgynevezett központi képzési program indult a VÁTI Kht., mint végső kedvezményezett menedzselésében: az egyik a területfejlesztésben érintett intézmények és civil szervezetek munkatársai továbbképzéséhez nyújt támogatást, a másik keretében az egyes régiókban felmért hiányszakmákban szervezett szakmai képzésekre jelentkezők igényelhetik képzési díjuk részbeni megtérítését.

ROP-képzések

A területfejlesztésben érintett intézmények és civil szervezetek kapacitásépítése (a ROP 3.1.2.) program keretében önkormányzati képviselők, tisztviselők, területfejlesztési intézmények alkalmazottai és civil szervezetek munkatársai nyerhetnek támogatást olyan képzéseken, szakirányú továbbképzéseken való részvételhez, amelyek keretében európai uniós ismeretekből, terület- és regionális fejlesztésből, közigazgatási és menedzsment ismeretekből fejleszthetik tudásukat. A képzéseket csakis olyan szervezetek hirdethetik meg, amelyek akkreditált vagy minősített képzéseket szerveznek, és amelyek jelentkezősét egy előzetes minősítő körben elfogadta a szakértői bizottság. A képzések támogatására rendelkezésre álló költségvetés közel 1,6 milliárd forint, amely keretből várhatóan 7200 résztvevő továbbképzése támogatható.

A régióspecifikus és szakmai továbbképzési programok (a ROP 3.4.2.) az egyes régiók fejlesztési stratégiája

alapján meghatározott kulcsfontosságú ágazatokra és a hiányszakmákra fókuszálnak, kiemelten támogatják a turisztikai vállalkozások humán erőforrásainak fejlesztését. Az első szakaszban felmérés készült az egyes régiók hiányszakmáiról, munkaerőpiaci helyzetéről, és képzési kínálatáról. A régiós képzési témalista alapján akkreditált képzőintézmények kurzusaira vállalkozók, alkalmazottak, önfoglalkoztatók jelentkezhetnek majd és igényelhetik költségtérítést. A képzéseken való részvétel támogatására 1,67 milliárd forint keretösszeg áll rendelkezésre, amely 2007 végéig várhatóan mintegy 5000 résztvevő díjának részbeni megtérítését teszi lehetővé. A program felelőse a Regionális Fejlesztés Operatív Program és Interreg Közösségi Kezdeményezés Irányító Hatóság, a komponens végső kedvezményezettje és lebonyolítója a VÁTI Kht.

Minden régióban bizonyos ágazatokra és szakmákra a munkaerő

és szakismeret eltérő mértékű hiánya jellemző. A régiók gazdasági versenyképességének növeléséhez ezért a piaci igényeknek megfelelő szakismertekkel rendelkező munkaerő szükséges. Az alkalmazottak szakmai ismereteinek fejlesztése, továbbképzése a régió gazdasági fejlődése szempontjából fontos ágazatokban jelentősen növelheti az adott szektor vállalatainak és ezáltal az egész régió gazdaságának versenyképességét.

A program első szakaszában a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK), mint végső kedvezményezett és egyben megvalósító a regionális munkaerőpiaci kereslet és kínálat közötti összhang erősítése érdekében folyamatosan elemzi a regionális munkaerőpiaci kereslet és a képzési kínálat alakulását. A regionális munkaerőpiaci elemzésekre építve a második szakaszban – amelynek felelőse végső kedvezményezettként a VÁTI Kht. – OKJ-s szakképzési és szakmai továbbképzési programok valósulnak meg a hét régióban a megjelölt kulcságazatokban és a feltárt hiányszakmákban. A régióként támogatható képzések témakörét az első szakaszban végzett felmérések, elemzések alapján félévente frissítik az aktuális munkaerőpiaci igények szerint. A régiókban felmért képzési igények alapján a VÁTI Kht. nyilvános pályázatot hirdetett a regionális képzési listák kialakítására. A felhívásra mindazok a képzőintézmények jelentkezhetnek képzési programjaikkal, amelyek a megjelölt regionális igényekre válaszolnak, és a pályázat kritériumainak megfelelnek.

A képzési programokból összeállított képzési listát a VÁTI Kht. nyilvánosan közzéteszi sajtóorgánumokban, honlapján, szakmai portálokon és más szervezetek weboldalain. A jelentkezők erről a listáról választhatják ki az igényeiknek megfelelő képzést, és részleges költségtérítést igényelhetnek. Költségtérítési igényüket a VÁTI Kht.-hoz nyújthatják be. A jelentkezésre szóló felhívás közzétételének várható időpontja 2005. augusztus. A maximális támogatási arány az elszámolható költségekre a vállalkozásoknál 60, a magánszemélyeknél 80 százalék.

Jánossomorjáról megújított út vezethet Ausztriába

Magyarország és Ausztria határon átnyúló együttműködésének ösztönzése a 2004-ben meghirdetett, Határon átnyúló közlekedési infrastruktúrahálózatok (HU 2003/004-575-01) elnevezésű támogatási konstrukció keretében az egyik legnagyobb támogatási keretösszegű projekt a 8507. számú összekötőút felújítása Jánossomorja és az országhatár között. A szerződés aláírására 2005. június 1-jén került sor Jánossomorján. A pályázatot a Győr-Moson-Sopron Megyei Állami Közútkezelő Kht. nyújtotta be. A támogatás összege 1 millió 720 ezer 772 euró, a projekt teljes költségvetése 1 millió 918 ezer 498 euró. A kht. fő partnere a határ túloldaláról Marktgemeinde Andau. A projekt 2005. június 1. és 2006. szeptember 30. között valósul meg.

Jánossomorja település a 86. számú főút mellett, Csorna és Mosonmagyaróvár városok között helyezkedik el, az osztrák határtól néhány kilométernyire. A főútból kiindulóan összekötő út vezet a településen keresztül a szomszéd ausztriai Andau irányába, amely osztrák település önkormányzata partnerséget vállalt a pro-

jektben. A határátkelőhely jelenleg gyalogos-kerékpáros átkelőként üzemel. Ezt az intenzív gazdasági kapcsolatok miatt nagyszámú közlekedő veszi igénybe, akik az átkelő előtti parkolóban teszik le gépjárművüket, és kelnek át a határon. A meglévő út külterületi szakasza rendkívül rossz állapotú, burkolata töredezett, belterületi szakasza is szabdalt. A fejlesztés magába foglalja az út két szakaszának felújítását (a belterületi szakaszon burkolat-megerősítést, valamint városias útkörnyezet-kialakítást, a külterületen a megfelelő keresztmetszet kiépítését).

Az átépítéssel az átkelési szakaszon rendezetté válik a település városképi megjelenése, az út és közvetlen környezete esztétikus és kulturált lesz. Az útfejlesztés hatásaként növekedhet a Jánossomorja turisztavonzó képessége, javulnak a gazdasági kapcsolatok kialakításának feltételei.

A határon átnyúló együttműködések segítségével 1995-ben elsőként a magyar-osztrák határregióban indult európai uniós támogatási program. Azóta számos Phare CBC (Cross-Border Cooperation) program

valósult meg az ország határszakaszain. A 2003. évi Magyarország–Ausztria Phare CBC programban az egyik kiemelt terület az elérhetőség javítását szolgáló közlekedési infrastruktúrahálózatok fejlesztése.

A projekteknek a magyar-osztrák határtérségen belül kell megvalósulniuk Győr-Moson-Sopron, Vas és Zala megye (Magyarország), illetve Burgenland, Bécs, Niederösterreich Süd és Wien Umland-Süd (Ausztria) területén, és a pályázó(k)nak legalább egy partnerrel kell rendelkezniük a határ túloldaláról.

A támogatási program keretében példaértékű határon átnyúló együttműködések szolgálják többek között a Fertő-tó körüli kerékpárút fejlesztését, a Szentgotthárd és Megersdorf közötti összekötőút építését, a Pinkamenti határátkelési infrastruktúrák kialakítását, a Zalalövő és Bagod közötti kerékpárút megépítését, a Zala-völgye és az Észak-Hanság kerékpárút, valamint a Szombathely-Kőszeg főút terveinek elkészítését, s nem utolsósorban a Jánossomorja és az országhatár közötti útszakasz felújítását.

INTERREGIONÁLIS

Az INTERREG együttműködés az Európai Unió négy Közösségi Kezdeményezésének egyike. Az INTERREG kezdeményezéseket – szemben a regionális és egyéb strukturális programokkal – az Európai Bizottság javasolja a tagállamoknak, mint az egész európai térség fejlesztése és kohéziója szempontjából alapvetően fontos együttműködési területeket. Az Európai Unió meghatároz egy pénzkeretet és kezdeményezések átfogó céljait és prioritásait, amely alapján az előre definiált határ menti és makrotérségeket alkotó EU-tagállamok (az érintett szomszédos nem EU-tagállamok támogatásával) közös, részletes javaslatot nyújtanak be az Európai Bizottsághoz (Közösségi Kezdeményezési Programok, CIP). A programok szabályszerű végrehajtásáért és a kezdeményezések céljainak eléréséért a tagállamok

által programonként kinevezett/felállított közös irányító hatóságok felelősek. Szemben a nemzeti és regionális programokkal, az INTERREG-együttműködés nem önálló adminisztratív strukturákkal, önálló jogrendszerrel rendelkező területeken jön létre, s három alapvető – és egymástól elsősorban az együttműködési területében különböző – formája van.

(1) *Határ menti együttműködés:*

INTERREG IIIA

- résztvevő területek: két (egyes esetekben három) ország határ menti megyéi (NUTS III szint)
- átfogó célok: határon átnyúló gazdasági és szociális kapcsolatok fejlesztése
- beavatkozás fő területei: KKV együttműködés, helyi gazdaságfejlesztési kapcsolatok, város- és vidékfejlesztés, emberi erőforrás

fejlesztése (K+F, kultúra, egészségügy, oktatás), környezetvédelem, megújuló energia-, közlekedési, információs és vízügyi együttműködés, jogi és közigazgatási együttműködés (beruházások és kisebb részben tanulmányok)

(2) *Transznacionális együttműködés:*

INTERREG IIIB

- résztvevő területek: Európát 13 makrotérségre osztották. Magyarország (teljes területe) a Közép-Európát és a Balkánt magába foglaló térségben vesz részt az együttműködésben (CADSES program)
- átfogó célok: országok feletti, transznacionális együttműködés az európai térség területi integrációjának elősegítésére
- beavatkozás fő területei: transznacionális fejlesztési stratégiák közös kidolgozása, hatékony és fenntartható európai közlekedési

Magyar–szlovén projektek rajtja Vasszécsényben

A 2004-ben meghirdetett A határregiói emberi erőforrás potenciáljának maximalizálása elnevezésű (HU 2003/004-381-01 és HU 2003/004-561-01) támogatási konstrukció keretében ünnepélyes szerződésátadással tizenhárom projekt megvalósítása vette kezdetét 2005. június 1-jén Vasszécsényben.

A határon átnyúló együttműködések segítésére 2000-ben Magyarország és Szlovénia határa mentén is indult európai uniós támogatási program. Azóta számos Phare CBC (Cross-Border Cooperation) program valósult meg az ország határszakaszain néhány nagy értékű projekt, kisprojekt alap vagy támogatási konstrukció formájában. A Magyarország–Szlovénia Phare CBC program célja a határregióban a foglalkoztatás növelése és a fenntartható munkaerő-piaci együttműködések kialakításának ösztönzése. Ezen belül kiemelt témák a munkanélküliek foglalkoztatását segítő képzési és foglalkoztatási programok kidolgozása és megvalósítása, valamint a munkaerőpiaci szereplők közötti határon átnyúló együttműködési hálózatok

létrejöttének segítése. A projekteknek a magyar–szlovén határtérségen belül kell megvalósulniuk Vas és Zala megyékben Magyarországon, illetve Pomurje régióban (Prekmurje és Prlekija) a Szlovén Köztársaságban, és valamennyi projektnek legalább egy partnerrel kell rendelkeznie a határ túloldaláról.

A programban támogatásra a magyar–szlovén határterületen központtal vagy képvisellel rendelkező szervezetek pályázhattak: nonprofit és nem-kormányzati szervezetek, munkaügyi szervezetek, munkaügyi központok, önkormányzatok vagy önkormányzatok társulásai, kamarák, helyi és regionális szintű szervezetek, helyi és térségi fejlesztési társulások, szakképző és képzőintézmények (az iskolákat is ideértve), alapítványok, egyesületek. A projektek időtartama legfeljebb 18 hónap. A támogatási konstrukció pályázható keretösszege 2,134 millió euró, ebből az európai uniós Phare-támogatás 1,6 millió euró, a nemzeti társfinanszírozás 534 ezer euró. A programon belül a munkanélküliek foglalkoztatásának bővítésére a beérkezett

pályázatok alapján 1,2 millió euró, munkaerőpiaci együttműködések kialakítására 0,93 millió euró fordítható. Az egy projektre elérhető támogatás értéke legalább 66 ezer 670, illetve legfeljebb 400 ezer euró. A pályázóknak a projekt költségvetésének tíz százalékát kell finanszírozniuk. A pályázati program iránti érdeklődést, a fejlesztési igényt jól tükrözi, hogy a jelentkezések jelentősen meghaladták a lehetőségeket: a 2,134 millió eurós keret csaknem kétszeresére érkezett pályázat, így a 25 pályázóból 13 juthatott támogatáshoz, többségében a tapasztaltabbak, akik korábban már sikerrel pályáztak és valósítottak meg Phare CBC projekteket. A mostani program sikerét vetíti előre a támogatási keret 99 százalékot meghaladó lekötési aránya.

A Phare CBC programok folytatásának tekinthető Interreg Közösségi Kezdeményezések keretében több mint 20,5 millió euró az ERFA- (Európai Regionális Fejlesztési Alap), 6 millió euró a CARDS-forrás, valamint szlovén és magyar oldalról csaknem 7 millió euró a nemzeti társfinanszírozás felhasználható összege.

EGYÜTTMŰKÖDÉS

hálózat kialakítása, az információs társadalomhoz való kapcsolódás segítése, környezetvédelmi együttműködés, a kulturális és természeti erőforrások védelme, különös tekintettel a vízgazdálkodásra (főleg tanulmányok, koncepciók, tervek, szoftverek stb., továbbá kisebb infrastrukturális beruházások)

(3) *INTERREGionális együttműködés:*

INTERREG IIIC

- résztvevő területek: az ország egész területéről vehetnek részt szervezetek a programban, partnereik pedig Európa teljes területéről származhatnak
- átfogó célok: a regionális fejlesztés és kohézió stratégiájának és eszközeinek fejlesztése Európa teljes területét felölelő együttműködésen keresztül

A Közösségi Kezdeményezések az uniós fejlesztési céljainak közvetlen megvalósítá-

sára törekcsenek, céljaik – és részben az alkalmazott menedzsment-módszerek – ezért meglehetősen sajátosak: nemzeti fejlesztési elképzelésekkel és struktúrákkal szemben európai szintű, transznacionális, határon átívelő szempontokat helyeznek előtérbe. Ez szemben áll azzal a gyakorlattal, hogy a végrehajtásért a tagállamok felelősek, ők állítják fel, illetve választják ki a programok menedzselésért felelős végrehajtó hatóságokat és az egyéb menedzsment szervezeteket.

Magyarország összesen nyolc INTERREG (IIIA, B, C) programban vesz részt 2004–2006 között. Ezek közül négy (a Magyarország–Szlovákia–Ukrajna Szomszéd-sági Program, a Magyarország–Románia és a Magyarország–Szerbia Montenegró Határ menti Együttműködési Program, a Szlo-

venia–Magyarország–Horvátország Szomszéd-sági Program és az Ausztria–Magyarország Közösségi Kezdeményezési Program) a határon átnyúló gazdasági és szociális kapcsolatok fejlesztését szolgálja. Mivel a programok jellege, tartalma különböző, ezért a végrehajtásukkal kapcsolatos feladatok is eltérőek. A magyar kormány és az Európai Bizottság hivatalos levelezése alapján az INTERREG-programokat irányító hatósági feladatokat a Magyar Terület- és Regionális Fejlesztési Hivatal látja el, a végrehajtást (társfinanszírozás, információ, projektfejlesztés, projektek kiválasztásában való közreműködés, programértékelés, egyes esetekben akár kifizetések ellenőrzése) a VÁTI Területfejlesztési Igazgatóságán 1998-ban létrehozott önálló INTERREG-iroda koordinálja.

MEGÚJULHAT MISKOLC BELVÁROSA

Miskolc belváros megújulása című pályázatával másfélmilliárd forint vissza nem térítendő támogatást nyert el a Regionális Fejlesztés Operatív Program (ROP) keretében a nagyváros önkormányzata. A támogatási szerződés ünnepélyes aláírásán jelen volt *dr. Kolber István* tárca nélküli miniszter is.

Miskolc belvárosára jellemző a leromlott fizikai környezet, amely szociális problémákkal párosul, fékezi a fejlődést és kedvezőtlenül hat a közbiztonságra. A lakosság többsége nyugdíjas, munkanélküli, hátrányos helyzetű roma, és jellemző az alacsony gazdasági aktivitás. A városban erőteljes az elvándorlás, a kevésbé mobil, idős, nagycsaládos, szegény népesség marad hátra, a fiatal, kvalifikált, jómódú lakosság elhagyja szülővárosát. A fejlődést akadályozó tényezők közül veszélyesnek tartják, hogy város népességmegtartó ereje folyamatosan csökken, kevés a munkahely. Az évtizedek óta félbehagyott, rehabilitálandó belváros látványa és szolgáltatásai nem vonzóak. Miskolc nem rendelkezik egy nyüz-

gő élettel teli belvárossal, amely a turistákat a városban tartaná, illetve a helyiek lokálpatriotizmusát erősítené. A belvárosi rehabilitáció folytatása, a szemetes, piszkos rendezetlen állapotok megszüntetése során a modern technológiák korlátozott igénybevételét a belvárosi környezet, a kivitelezés alatt fenntartandó közlekedés és az egyedi műtárgyak megvalósítása indokolja.

Tudatos beavatkozás nélkül a várost elkerülik a fejlesztések, a kedvezőtlen állapot változatlanlaga miatt állandósulnak a szociális problémák, s folytatódik a különben igen értékes területnek a leértékelődése. A fejlesztés révén viszont felértékelődnek a környezet ingatlanjai, rentábilissá válnak a magánvállalkozók beruházásai és a településrész tartós fejlődési pályára kerül.

A koncentrált területen megvalósuló beavatkozás tényleges hatást gyakorol Miskolc és a környező térség társadalmi és gazdasági életére. A történelmi belváros megújítása olyan hosszú távú befektetés, aminek a társadalomra, a gazdaságra, a

környezetre kiterjedő multiplikatív hatása prognosztizálható.

A pályázó önkormányzat és civil partner szervezetei számára rendkívül fontos, hogy a kialakításra kerülő tereket, utcakapcsolatokat, a látványosságokat, illetve a megvalósulást követően a tereken zajló eseményeket a mozgásukban korlátozottak is látogathassák.

A városban élő roma lakosság életminőségének jobbá tétele, foglalkoztatása komplex programok működtetésével lehetséges, ezért jelen program keretében a pályázó céljának tekintik a roma lakosság fizikai és kulturális környezetében, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában történő lépések megtételét. A közterületek rehabilitációja során viszonylag gyors eredményekhez vezet e krízisterületek lakóinak társadalmi felemelése, életesélyeik növelése, a hátrányos helyzetük reprodukciójának megakadályozása. A fejlesztés jelentősen hozzájárul a társadalmi kirekesztettség és a helyi roma lakossággal szembeni negatív sztereotípiák csökkentéséhez.

MEGSZÜLETHET VÁC ELSŐ VALÓDI SÉTATERE

Vác önkormányzata a Vác, Főutca – Főtér program elnevezésű pályázatával csaknem 840 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert el az Európai Unió társfinanszírozásában megvalósuló Regionális Fejlesztés Operatív Program (ROP) keretében. A Közép-magyarországi Régió nyertes ROP-pályázatának szerződését *dr. Bóth János* polgármester és *Csanádi Ágnes*, a ROP megvalósításában közreműködő VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Kht. vezérigazgatója írta alá. A pályázat teljes költségvetése 933 millió 264 ezer 276 forint, amiből a támogatás összege 839 millió 937 ezer 848 forint.

Vác városának fejlesztendő területe két egymásra merőleges szerkezeti vonulat csuklópontját képezi: szerves része, kiemelkedő fontosságú egysé-

ge egyrészt a vasútállomástól a Dunáig terjedő főutcaként értelmezett vonulatnak, másrészt a Duna mentén sorakozó terek vonulatának. A tér olyan kialakítást igényel, hogy ennek a gyűjtő, elosztó jellegnek meg tudjon felelni. A főtér jelenlegi kialakítása, a határoló épületek állapota és részben használata nem felel meg frekvenciált város szerkezeti pozíciójának. Ezért indokolt a program első ütemében a Március 15. tér teljes felújítása. A megújuló főtér a kialakítandó főutca és a megszépülő egész belváros generáló eleme lehet. A program célja egy munkahelyteremtő gazdasági tevékenységeknek lehetőséget kínáló, fejlődő, megújult belvárosi rész létrehozása; vonzó környezet kialakítása, a barokk belvárosi kép és az építészeti értékek megóvása; a vállalkozói kedv és a szolgáltatások színvonalának, va-

lamint a kulturális rendezvények számára színvonalas főtér kialakítása révén az idegenforgalom növelése.

A program olyan innovatív település-rehabilitációs akció, amelynek révén megszülethet a Vác – és a Dunakanyar – első valódi sétateret, ahová visszatérhet a századforduló óta fokozatosan eltűnő kisvárosi hangulat, ahol délutánonként a település lakossága kedvére korzózhat. A projekt érdeme, hogy romló állagú területen valósul meg, ahol többségében hátrányos helyzetűek, kis jövedelműek, illetve idősek laknak. A belváros megújulása egyszerre jelentős átalakítás a városfejlesztési koncepcióban megfogalmazott legfőbb cél teljesülésének, nevezetesen, hogy Vác hangulatos, nyitott kisváros, a Dunakanyar bal partjának szellemi, kiskereskedelmi és idegenforgalmi központja legyen.

Dr. Kiss Sándor *nyugalmazott főiskolai tanszékvezetőt ennek az újságnak az olvasói a Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete elnökeként ismerik (1989-től 2004-ig töltötte be ezt a tisztséget), sokan a közszolgálati jog szakértőjeként tisztelik. E jog egységéről, illetve differenciált voltáról írt tanulmánya, amely a jogalkotás folyamatát a közszolgálat valóságával veti össze, a közszolgáknak (is) szól. A szerző szerint közszolgálat szabályozásában a helyi önkormányzatoknak és azok érdekképviseleti szervezeteiknek is van szavuk, illetve szavuk kell, hogy legyen. A dolgot az általunk választott cím alatt kissé rövidítve ismertetjük.*

SZABÁLY-DAGÁLY KÖZSZOLGÁKNAK

A 90-es évek eleje tart egy szűk körű, de – sajnos, nem csak szakmai – vita arról, hogy szükséges-e, lehet-e változtatni az úgynevezett közszolgálati joganyag tagolt rendszerén, illetve, hogy indokolt-e egy minden foglalkoztatási csoportra egyformán érvényesülő szabályozás, avagy a különböző közszolgálati rétegek sajátosságait elismerő, ám valamely mértékben egységesebb szabályozásra van-e szükség.

Jelenleg az egyes közszolgálati szférák jogállását a sajátosságaiknak megfelelően külön-külön törvények rendezik. Az 1992-ben kezdődött jogalkotási folyamatban az egyes ágazatok további specifikus szabályozást tartanak indokoltnak, esetenként kormányzati egyetértéssel. A mai helyzet kialakulása szakmai, munkavállalói érdekvédelmi és a mindenkori kormányzati érdekek egyeztetése, ütközése és kompromisszuma eredményének tekinthető.

Annak ellenére, hogy a fő vitakérdésre máig sincs közmegegyezésre alapot adó szakmai válasz, a kormányzat a vitát vélhe-

tően lezártnak tekinti. Ennek első jele, hogy kormány megbízottat nevezett ki az egységes közszolgálati szabályozás kidolgozására (2002.IX.26.), majd egy évvel később határozott az egységes szabályozás programjáról (2003.XII.10.).

Az így leegyszerűsített előkészítési folyamatban már nem jelent meg annak lehetősége, hogy nem csak az egységes kerettörvény lehet alkalmas a megfelelő szabályozási rendszer kialakítására, vagy egységesebb közszolgálati alapelvek érvényesítésére.

A kialakított szabályozási koncepció és az egységes közszolgálati törvény általános része vált az erősen korlátok közé szorított viták tárgyává. Sajnálatos, hogy a jelenlegi közszolgálati rendszer ellentmondásaira, az indokolatlan, gyakran igazságtalan különbségek megszüntetésére egyetlen megoldást mutat be a koncepció. Úgy tesz, mintha az egységes törvény megalkotásán kívül más harmonizációs lehetőség nem volna.

Az alapvető probléma, hogy nem kapunk választ a közszolgálat tartalmára és fogal-

mára, arra, hogy mely szervek tartoznak a közszolgálat körébe és mi az alapvető jellemzője (jogállási tartalom) a közszolgálati személyi állományoknak.

Általánosan elfogadható, hogy a közszolgálat körébe azok a szervek (és személyi állományuk) sorolhatók, amelyek (akik) közfeladatot látnak el. A köztisztviselők jogállásáról szóló törvény kimondja, hogy a köztisztviselő közszolgálati jogviszonyban áll, tehát közszolgálati dolgozó.

Ennél tágabb megközelítés is indokolt. Közszolgálati alkalmazottak olyan szervek-nél dolgoznak, amelyeket a közérdek szolgálatára hoztak létre, tartanak fenn, állami vagy önkormányzati közszolgáltatásokat nyújtanak.

Többé-kevésbé egységes álláspont fogalmazható meg (már ami a szakmai köröket illeti), hogy mely szervek és mely szervek alkalmazottai tekinthetők ide tartozónak; nevezetesen

- a közigazgatás köztisztviselői és egyéb foglalkoztatottjai,

- a fegyveres és rendészeti szervek hivatásos állománya és más alkalmazottjai,
- az igazságszolgáltatás teljes személyi állománya,
- az állami és önkormányzati költségvetési-közszolgáltatási intézmények közalkalmazottjai.

Ez a csoportosítás nem számol azzal, hogy más szervezetek szolgáltatásai is több esetben közérdekűnek minősíthetők (Magyar Televízió, Magyar Távirati Iroda, egyes közüzemek: MÁV, Posta, Volán), bár profitorientáltságuk alapvetően a Munka Törvénykönyve hatálya alá tartozásukat erősíti.

Vitatható és megalapozatlan tehát az az álláspont, amely a közszolgálat körét a közigazgatás, a költségvetési-közszolgáltatási intézménynek és a fegyveres és rendészeti szervek személyi állományára szűkíti, ezzel kizárva a körből az igazságszolgáltatás mindkét ágát.

Nem kevésbé hibás az az álláspont sem, amely nem veszi figyelembe az egyes ágazatokban ellátott feladatok tartalmát, a feladatellátás eszközrendszerét, a szervezetek alapvető jellemzőit, valamint a személyi állományukkal szemben támasztott differenciált követelményeket és az azokra épülő felelősségi viszonyokat.

Az egységes közszolgálati törvény koncepciója és a törvénytervezet általános része ismeretében nem véletlen, hogy több szakmai-tudományos konferencián kérték számon a fenti megközelítéseket. Hasonló nézetet vallanak a közigazgatásban működő szakszervezetek, és szövetségek (konföderációk). Egybehangzó az a vélemény is, hogy a jelzett kormányhatározat szakmai tartalma, egyes elemei, feladatmeghatározásai (pl. határidő) megfelelő hatásvizsgálat nélkül születtek, azok megalapozatlanok és várhatóan igen súlyos, negatív következményei lehetnek az érintett ágazatokban. Talán elkerülhető lett volna ez a helyzet, ha az előkészítők ismerik és alkalmazzák a jogalkotásról szóló törvény azon rendelkezéseit, amelyek megmondják, hogy mikor kell jogszabályt alkotni (időszerűség) és betartják az előkészítésre vonatkozó rendelkezéseket (1987. évi XI.tv. 17-20.§).

Mindazok az aggályok, amelyek most megfogalmazódnak három alapvető megközelítésben összeegyeztethetők: az előkészítés időtényezője és időszerűsége; a koncepció és az általános rész tartalma; valamint a jogalkotás előkészítése, folyamata.

Az időszerűség tekintetében érdemes visszautalni a korábbi tapasztalatokra és ku-

ratási eredményekre. Már a II. világháború előtti években is megfogalmazódott, hogy a közszolgálat (közszolgálati jog) szabályozása egyáltalán nem feltételezi egy egységes közszolgálati törvény létét. Nem is történt más, mint néhány elvi álláspont kialakítása, amelyek ellenére inkább a tagoltság, semmint az egységesség vált jellemzővé. Ezt a helyzetet változtatta meg 1950-ben az a törvény, amely kialakította az egységes munkajogi szabályozást (Munka Törvénykönyve), de 1973-ban indokoltá vált az államigazgatási és az igazságszolgáltatási dolgozókra vonatkozó speciális szabályozás, azaz ez a két terület egy jogi minősítés alá került.

A rendszerváltozás utáni évek első törvényei között találjuk a köztisztviselők, majd a közalkalmazottak jogállására vonatkozó törvényeket, majd néhány éven belül törvényi szabályozás született más közszolgálati területekre is (bíróságok, ügyészségek stb.).

A későbbiekben – azaz a 90-es évek közepén – is megfogalmazódott az újabb szabályozás lehetősége, de csak a köztisztviselői és a közalkalmazottak tekintetében. Máig sem ismert, hogy miért ezt a két területet kívánták együtt szabályozni, hacsak nem az volt a mozgó rugó, hogy ez időre kiderült a közalkalmazotti törvény mind több alapvető fogyatékosága és a szétesés állapota fenyegetett. És ma sincs válasz arra, hogy az előbbi két területhez miért és miként kapcsolódik a szolgálati törvények köre, hogy az egységes szabályozás után mitől lesz jobb ezen szakterületek helyzete.

Közismert, hogy a közszféra több nagy területén tartalmi (feladat, szervezet, finanszírozás, dereguláció és decentralizáció) reformok előkészítése zajlik, e tárgyú vitáktól hangos a közélet, a politika. Így igen szerencsétlen és kétesértékű gondolkodásmód a személyi állomány munkajogi helyzetére vonatkozó újabb bizonytalansági tényezőket bevinni a rendszerbe, neheztvén az érdemi reformok végigvitelét. E reformok során most az vált alapvető kérdéssé, hogy az adott körülményekhez igazodva – uniós csatlakozás, államháztartási zavarok és finanszírozási változások – milyen legyen az állami szerepvállalás; ennek függvényében milyen szervezeti rendszereket kell/lehet fenntartani, a közhatalom-közigazgatás funkciói miként alakuljanak. Egyre nyilvánvalóbb, hogy mind élesebb különbségek kialakítása szükséges a közhatalmi-közigazgatási és a közintézményi szerepet ellátó szervek között.

Csak ezt követően célszerű és szükséges vizsgálni, majd dönteni a közszolgálat munkajogi reformjáról.

Kérdés, hogy az állam, a közhatalom nevében fellépő közigazgatás, igazságszolgáltatás és fegyveres-rendészeti szervek alkotmányos helyzetéhez kapcsolódóan a közszolgálati rétegekre nézve milyen hasonlóságok és eltérések jelennek meg a szabályozásban. Ez a három terület funkcióját és a felelősségi elemeket illetően, valamint a hivatali és hivatásbeli korlátozásokat tekintve (például a politikai szerepvállalás, eskü, összeférhetlenség) közel állnak egymáshoz, mégsem valószínű, hogy egységes szabályozással rendezhetőek.

Teljesen más a helyzet a mai közalkalmazotti szabályozás alá tartozókkal, akik a közszolgáltatást nyújtó intézmények alkalmazottjai, reájuk nézve az előzőekhez képest más, kevésbé kötött szabályozás lenne indokolt. Nem megkerülhető kérdés, hogy az azonos feladatokat ellátó közoktatási, vagy egészségügyi intézményekben lehet-e illetve kell-e eltérő munkajogi normákat meghatározni attól függően, hogy az adott feladatot állami-önkormányzati, vagy a magánszféra körében látják el, hogy tehát közszolgálati vagy általános munkajogi normák legyenek-e az irányadóak.

Az egységes elveken alapuló szabályozás (egységes törvény) kialakítását az ezen jogviszonyokkal szembeni alkotmányos követelmények és az európai közösségi előírások nem indokolják. Sem az alkotmányos helyzet, sem az uniós követelmények nem teremtenek jogalkotási kényszert.

Az Alkotmánybíróság már kimondta, hogy a jelenlegi szabályozás – az egyes közszolgálati rétegek szerinti – nem alkotmányellenes, sőt indokolt a speciális szabályozás (25/2003.AB.hat.). Az uniós csatlakozás utáni helyzet pedig elég egyértelmű: az uniós államaiban sincs egységes szabályozás és ilyen cél körvonalai sem fogalmazódtak meg.

Mindezek okán az egységes közszolgálati törvény előkészítésének és elfogadásának időszerűsége és indokoltsága több mint kétséges!

A szabályozási koncepciót és a törvény általános részének tartalmát kedvezőtlenül befolyásolja, hogy nem készült el egy megfelelő szakmaisággal bíró hatásvizsgálat, nem történt meg az egyes közszolgálati törvények és azok jogintézményeinek előzetes kritikai vizsgálata, vagy ha volt is ilyen az nem került nyilvánosságra. Márpedig csak ennek ismeretében lehetne arról megbízhatóan dönteni.

ni, hogy melyek az azonosan szabályozható és melyek az eltérő szabályozást igénylő területek. Ettől függ ugyanis, hogy van-e értelme egységes törvényről beszélni. Egy semmitmondó általános rész, amelynek nagyobb része az egyes ágazatokban eltérő szabályozással egészül ki, eleve feltételezi, hogy a törvény különös részének egy-egy fejezete tartalmilag önálló életet él, noha szerkezeti-leg-formailag egy törvény jön létre.

Hogy egyáltalán lehet-e egységes közszolgálati törvényt alkotni a nyilvánvalóan nem egységes közszolgálati rétegekre, erre a kérdésre csak tagadó válasz adható, mert a szakmai és a jogalkalmazási tapasztalatok inkább a különbségeket, mint az azonosságokat erősítik.

Mindez nem jelenti, hogy a mai helyzet kritikátlan fenntartása lenne a megfelelő eljárás mód. Ki kellene alakítani egy működő egységes közszolgálati pragmatikát, amely tudatosan törekszik a sajátosságokhoz igazodó speciális szabályozásra és az indokolatlan különbségek megszüntetésére.

Röviden szólva: a közszolgálati szabályok harmonizációjával a mainál egységesebb szabályozás érhető el, miközben megtartott az egyes közszolgálati területek indokolt eltérései. A harmonizáció elvégzésére – megfelelő törvényi feltételek megteremtésével – létre lehetne hozni egy közszolgálati tanácsot.

A jogalkotási eljárás, az előkészítés menetében a már említett hatásvizsgálatok hiánya mellett az érdekelt társadalmi szervezetek közreműködésének korlátozott lehetőségei is említendők. Nem véletlen, hogy a közigazgatáshoz kapcsolódó szervezetek egy része nem támogatja a koncepciót. Az elutasítást nemcsak a munkavállalói érdek sugallja, hanem – elsődlegesen – a közigazgatásért, a közszolgáltatásért érzett felelősség.

Az előkészítés több mint furcsasága, hogy a törvénytervezet általános részét a különös rész elkészítése előtt fogadták el a kormányzati szervek, mert az átláthatóság hiánya kétségessé teszi a döntés megalapozottságát. A magyar jogalkotás gyakorlatában ilyen megoldás az elmúlt évtizedekben nem volt.

Végezetül néhány válaszra váró kérdés és probléma is megfogalmazható:

● A magyar közigazgatásért és közintézményekért felelős a minisztériumok és a helyi önkormányzatok elfogadhatónak tartják-e, hogy a közhatalmi és a közintézményi-szolgáltatói feladataikat azonos szabályozás alatt álló állománnyal látja el? Az így kialakított

munkáltatói, illetve intézményfenntartói szerepük megfelelő keretet adhat-e szervezeti céljaik eléréséhez?

● A helyi önkormányzati rendszer alkotmányos alapelvei és sajátosságai mennyiben érvényesülhetnek jobban az eddigiekhez képest az egységes közszolgálati szabályozás keretében? Vagy tovább csökken az önkormányzati mozgáster, a döntési önállóság a szervezetekkel és azok személyi állományával kapcsolatosan?

● Miért nincs válasz a koncepcióban arra nézve, hogy a bírósági-ügyészszéki szervezet mennyiben más, mint az a közszolgálati kör, amelynek szabályozására most sor kerül?

● Mennyire megalapozott az a koncepció, hogy ez a reform jelentős költségvetési kötelezettség nélkül is megvalósítható? Közismert, hogy a közszolgálati szféra alulfizetett, de ez nem a bérrendszer következménye és főleg nem a közszolgálat munkajogi szabályozásnak róható fel, hanem kizárólag a költségvetési források szűkös volta miatt. A bérrendszerre vonatkozó elgondolások nemcsak átláthatatlanok, hanem a megvalósításuk súlyos feszültség forrása lehet: az úgynevezett illetmény-beállás 6–8 évre történő elhúzása lehetetlen állapotokat eredményezhet. A jogi szabályozás hatályba lépése a közeljövőben és az illetmény-beállás megvalósítása a köztisztviselők és a szolgálati jogviszonyban állók bérének visszafogásával, illetve a közalkalmazotti bérek gyorsabb ütemű fejlesztésével feszültség, elégedetlenség, személyi fluktuáció előidézője lesz. A politikai-kormányzati illetékesek korábbi nyilatkozataiban jelzett 300–500 milliárdos bérfejlesztési ígéret körvonalai helyett már egy hosszabb távú bérrendezés és létszámcsökkentés körvonalai rajzolódhatnak ki, amelyek alapjai ismeretlenek.

● Az állami és az önkormányzati közszolgálat körében tervezett relatíve kötött létszám- és bérigazgatás (létszámnorma, finanszírozás) várható hatásai nehezen átláthatóak. Ha ez is figyelmen kívül hagyja az önkormányzatok önálló szervezet-, intézményalapítási jogát és az ehhez kapcsolódó személyi ügyekben az illetményekre vonatkozó jogkörüket (például az illetményalap megállapításának korábbi lehetőségét), úgy az önkormányzatok mozgásterük további szűkítésével számolhatnak.

● A közszolgálati illetményeknek a feladatokhoz és a felelősséghez, nem utolsósorban az adott szervezet funkciójához kell igazodnia, ami megelőzi az azonos iskolai-szakmai végzettséget, képzettségi szintet, hiszen azok

az egyes munkakörökhez megfelelő képzési előírásokhoz tartoznak. Mindezekre is tekintettel a közszolgálat egészének „átjárhatóságára” vonatkozó tervezett előírás nemcsak gyakorlati nehézségek forrása lehet, hanem egyértelműen irreálisnak tekinthető.

● Az egységesítés több más témakörben is nehezen elképzelhető. Például a közigazgatásban vagy a szolgálati jogviszonyban állók összeférhetetlenségének szigorú szabályozásában. Vagy a teljesítményértékelés előírásaiban; az utasításnak való engedelmisséget és az azzal járó felelősségi viszonyokat meghatározó szabályokban; a munkajogviszony tartalmára (jogok és kötelezettségek) vonatkozó sok esetben alapvető eltéréseket mutató tevékenységek (például túlmunka) szabályozásában. Kérdés még, hogy az egységesítés a kedvezőbb, vagy a kedvezőtlen előírások mentén jönne-e létre.

A közszolgálati törvénykoncepció érdeme a kérdésfeltevés, hogy van-e lehetőség a mai széttagolt szabályozási rendszer egységesebbé vagy egységessé tételére, súlyos hibája viszont, hogy kizárólag az egységes törvényi szabályozást tudja elképzelni.

Ez a koncepció nemcsak a részletek kidolgozatlanágából eredő bizonytalanságok, hanem amiatt is megvalósíthatatlan, hogy a közzsféra egyes területeinek sajátosságait nem veszi figyelembe, nem számol egy átrendeződés szükségszerű feszültség-gerjesztő hatásaival, a pénzügyi források szükségességével, valamint az érintettek kétségeivel.

Egyre többen vannak azok, akik a jelenlegi helyzet alapos szakmai elemzése alapján az egyes közszolgálati ágak közötti olyan harmonizációt látnának szívesebben, amelyet a kormányzat megfelelő elvek, időkeretek és finanszírozási feltételek figyelembevételével hajt végre. Érdemes lenne tehát a koncepciót új alapokra helyezni. Olyan alapokra, amelyek nem tartalmaznak prekonceptiót a végeredményt illetően, amely alapokon a szakmai-tudományos elvek, tapasztalatok megfelelő értékkel bírnak a döntéshozatali eljárásban, s az érintett szakmai és munkavállalói érdekképviselők megkapják a törvényben előírt együttműködési és érdekképviselési lehetőséget.

Ebben az esetben a helyi önkormányzatok és szövetségeik is köznyilvánosan megfogalmazhatják a közszolgálati szabályozással – az önkormányzati munka eredményes végzésének egyik alapfeltételével – kapcsolatos álláspontjukat.

MINDENNAPOK

Áz Európai Unióhoz való csatlakozást követően gyakran felmerült bennem a gondolat: mi történik, ha a közigazgatásban napi szinten megjelennek a „nemzetközi ügyek”? Mint egy vészmadár, jósolgattam közvetlen környezetemben, hogy ez nemsokára bekövetkezik, és mi csak állunk majd a probléma – és az ügyfél – előtt, felkészületlenül. Lám, sokáig nem történt-történik semmi, mindenki nyugodt és derűs, majd csak lesz valahogy. Persze lehet, hogy már több helyen, többször is betoppantak külföldi ügyfelek a hivatalokba felvilágosítást kérni, de nagyon is elképzelhetőnek tartom, hogy a portán, az ügyfélszolgálaton nem jutottak túl, nagyon egyszerű okból, senki sem értette meg, mit is akarnak.

KÜLFÖLDI ÜGYFÉL

Nagyvárosi gyámhivatal vezetője vagyok, és egy külföldi ügyfél felbukkanása adott lehetőséget arra, hogy átgondoljam saját szervezetem és a közigazgatás általános helyzetét egy ilyen szituációban.

A külföldi ügyfél, aki néhány szót beszélt magyarul, délelőtt, amikor nem volt ügyfélfogadás (ennek a ténynek jelentősége van, amire később kitérek) egy papírcetlire írt nevet mutatva kereste az ügyintézőt, akihez valahonnan irányították. A portás, a keresett illetőt nem találva, hozzám fordult segítségért.

A holland állampolgárságú hölgy először feltette a kérdést: németül, vagy angolul beszéljen-e, majd az általam választott német nyelven elmondta, hogy az egyik közjegyző irodájából küldték ide, mondván az ügy a gyámhivatalra tartozik. Előadta, hogy gyermekei nevére szóló bankszámláról szeretne pénzt felvenni. Miután tisztáztuk, hogy a férjével együtt Magyarországon vállaltak munkát, és 5 évig fognak itt élni családotul, felmerült a joghatóság vizsgálatának kérdése, azaz a gyámhivatal eljárhat-e a gyermekek bármilyen ügyében. A hölgy az általa elmondottak igazolására bemutatta tartózkodási engedélyét, ami igazolta, hogy a 1612/68/EGK tanácsi rendeletben meghatározott jogosulti körbe tartozó személy, amely rendelet a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szól.

A hatáskör és az illetékesség vizsgálata természetes minden ügyintéző számára, de a joghatóság vizsgálata, amit a majdan életbe lépő „Közigazgatási eljárásról és szolgáltatásról” szóló törvény ír elő, újdonság. „A gyermekek védelméről és a gyámhatósági eljárásról” szóló törvény azonban kifejezetten említi a törvény hatályánál ezt a rendeletet, így annak ellenére, hogy szinte azonnal nemmel válaszoltam volna, egy pillanatra elbizonytalanodtam.

Végül megállapítottuk – ekkor már kollegáim is bekapcsolódtak az ügybe –, hogy csak ellátás igénylése esetén terjed ki a törvény hatálya a fent említett engedéllyel itt tartózkodó külföldi állampolgárságú gyermekekre, felnőttekre. Tisztázódott tehát, hogy a holland állampolgárságú gyermekek vagyoni ügyében nem járhat el a gyámhivatal.

A hölgyet felvilágosítottam, hogy aki ide küldte, az tudta, hogy a magyar jogszabályok előírják ugyan a gyámhivatali jóváhagyást a gyermek készpénzvagyonának felhasználása esetében, de ez rájuk nem vonatkozik, a holland jogszabályok szerint vehet fel pénzt a bankszámláról. Ismerve a hazai viszonyokat felajánlottam, hogy erről a tényről tájékoztatom magyarul az érintett bankfiókot, amelyekkel kapcsolatban áll.

Ekkor a hölgy elmondta, a bank Hollandiában van, itt nincs fiókja sem, onnan fog-

ják részére a pénzt utalni, de ehhez egy igazolásra van szüksége. Ennek bizonyítására átnyújtotta a bank hozzá írt levelét. A levél hollandul íródott, de a hölgy gyorsan megfordította a papírt, és csodálkozva láttam, hogy a levél másik oldalán a tartalmat négy nyelven apró betűvel megismételték. Amit a hölgy nem tudott elmondani, illetve a korlátozott nyelvtudás miatt én nem értettem pontosan meg, az kiderült az angol, német, francia szövegből (a negyedik nyelv a török volt). Ez óriási segítség, hiszen nagyon sokunknak – hála a rossz nyelvtanítási módszereknek – kifejezetten jó a passzív nyelvtudása, különösen, ha több általunk értett nyelven olvashatja a szöveget. Nyilvánvalóvá vált, hogy a hölgynek Magyarországról olyan igazolást kell a bankhoz eljuttatnia a gyermekek pénzének átutalása végett, hogy a gyermekek életben vannak. Az is szerepelt a levélben, hogy ezt az igazolást akkor fogadják el, ha azt közjegyző, önkormányzat hivatala, vagy nagykövetség állítja ki. Ezért először közjegyzőhöz fordult, ahonnan – mint kiderült, a bank levelét meg sem nézve – a gyámhivatalba irányították. A közjegyzői irodában ugyanis nem beszéltek egyik nyelven sem, csak az ő kevés magyar szókinccse alapján következtették ki, hogy az ügy a gyámhivatalra tartozik.

A hazai jogszabályok a közjegyzői eljárásban adnak lehetőséget ilyen igazolás kiadására, de ebben a helyzetben nem akartuk csak úgy egyszerűen visszairányítani az ügyfelet, hanem lefénymásoltuk a közjegyzői eljárás hivatkozott szakaszát, és a kezébe adva tájékoztattuk a szükséges további lépésekről. Megadtuk még másik két közjegyzői iroda címét, ahol feltételezhetően beszélnek idegen nyelvet.

Az úgy ennyi volt, és nem több, de elgondolkodásra és némi vizsgálódásra készített.

Nálunk, a polgármesteri hivatalban több mint százan, a gyámhivatalban tízen (kilenc ügyintéző, egy adminisztrátor) dolgozunk. A hivatalban természetesen van néhány kolléga, akik nemzetközi kapcsolatokkal foglalkoznak, és akik, ha elérhetőek, tolmácsolni is tudnak. De mi a helyzet egy adott osztály, iroda, hivatal munkatársai esetében a nyelvtudást illetően.

Gyámhivatali kollégáim közül a kilenc ügyintézőből háromnak angol nyelvvizsgája van, amit a diplomával együtt szerzett, a többiek a középiskolai, illetve egyéb tanulmányok során szereztek-szerznek nyelvtudást, néhányan több nyelvet is beszélnek.

Mindenki társalgási szinten beszél jól-rosszul az adott nyelvet, de van, aki csak passzív nyelvtudással rendelkezik, főként az írott szöveget érti, de megszólalni nem mer. A tájékozódás alapján mondhatom, nem állunk rosszul a nyelvtudást illetően (talán átlag felett vagyunk), azonban a hozzánk forduló ügyfél nyilván nem az időjárásról, vagy Magyarország látnivalóiról akar felvilágosítást kapni.

Arra a kérdésre, hogy mi angolul, németül, franciául a gyámhivatal, a kérelem, a határozat, az engedély, stb. kifejezések, kollégáim nem tudtak választ adni. A gyámhivatali, jogi szaknyelvet németül illetve franciául csak én beszélem, hála Svájcban eltöltött rövid szakmai gyakorlatomnak.

Tehát úgy járnánk, mint a közjegyzői irodában, ahol lehet, hogy beszéltek nyelveket, csak éppen a munkához szükséges szókinccsel nem rendelkeztek, amiképpen ilyen szókinccsünk nekünk sincs.

A hivatal nagyon dicséretesen évente indít nyelvtanfolyamokat három nyelven (angol, német, francia) kezdő és haladó szinten, de az még senkinek nem jutott eszébe, hogy legalább a haladó csoportban a hivatali munka szakkifejezéseit is megismerjék, megtanulják, vagy legalább egy szöveget készítsenek. Igaz erre nem is kérte fel senki az oktatókat.

Továbbmegyek. Az önkormányzat kiterjedt testvérvárosi kapcsolatokkal rendelkezik. Arra azonban nem volt példa, hogy kifejezetten szakmai képzés, továbbképzés, szaknyelv-ismeret céljából hosszabb-rövidebb szakmai látogatásokat szervezzenek az ügyintézők – hangsúlyozom: nem a képviselők és a hivatal vezetői – számára.

Mivel nekem volt lehetőségem külföldön több alkalommal ilyen programokon részt

venni, tudom, hogy akár három, külföldön, a szakterületen eltöltött nap is elegendő el-sajátítani az idegen nyelvű szakkifejezéseket (persze annak, aki társalgási szinten beszél az adott nyelvet). Nem szakfordítói szókinccsre, hanem a köznapi ügyintézés szókinccsére van szükség, ami nem több mint egy száz szónál.

Visszatérve az esetünkhöz, abból az alábbi kérdések adódnak:

Mi történik akkor, ha nem ilyen egyszerű esetről van szó, hanem azonnali intézkedést kívánó, bonyolult eljárást követelő ügyet kell intéznünk?

Ha nincs házon belül a tolmács? Ki vesz fel például olasz nyelven egy apai elismerő nyilatkozatot? Elküldjük az ügyfelet a budapesti olasz nagykövetségre?

Mi történik, ha olaszul, spanyolul, lengyelül, vagy a többi még kevésbé ismert nyelven kell(ene) kommunikálni? (A skandinávokat, Benelux-államokban élőket nem említem, mert ott a többnyelvűség természetes.)

Hol vannak a hivatal ügyintézői által elérhető, az adott településen megtalálható tolmácsok listái? Vajon a tolmácsok tudnak-e egy adott szaknyelven, ismernek-e gyámügyi, hagyatéki, birtokháborítási szabálysértési, anyakönyvi szakkifejezéseket? (Bizton kijelenthetem, hogy nem.)

Az általunk a külföldre települő, vagy ott dolgozó számára adott felvilágosítások, információk csak magyarul, vagy más nyelven is íródnak-e, hogy segítséget nyújtsanak honfitársainknak, illetve más ország ügyintézőinek, ha ott kerülnek kapcsolatba hivatalos eljárás során hatósággal? (Hiszen esetünkben a bank által írt levél nyújtott egyszerű, mégis teljes körű, és hathatós segítséget az ügyfél tájékoztatásához.)

És végül mi történt volna, ha a holland hölgy ügyfélfogadási időben jön, amikor az idézéssel és anélkül érkezőknek is várakozni kell, és nincs kellő idő és türelem megérteni és megértetni, tolmácsot keresni, telefonálni és fénymásolni.

A kérdések megválaszolására nem vállalkozhatom. De tenni, mégiscsak tehetünk valamit.

Természetesen tisztában vagyok vele, hogy a jogi szabályozás mindenre kiterjedő választ ad a novemberben életbe lépő KET-ben, de ez a gyakorlatban nem jelent segítséget, csak az esetleges bejelentések kivizsgálásánál, ellenőrzésnél lesz alkalmas arra, hogy az első fokon eljárókat felelősségre vonhassák. A megoldásnak tehát helyben, és azonnal használható segítséget kell nyújtania.

A hivatalban kell egy lista, amelyen a településen elérhető tolmácsok szerepelnek.

Amennyiben van lehetőség az ügyintézők képzésére, úgy szaknyelvi ismeretekre irányuló képzést kell a már nyelvtudással rendelkezők számára szervezni.

Akár testvérvárosi kapcsolatokra is építhetünk. Ma már szinte minden településnek, a legkisebbeknek is vannak ilyen kapcsolataik, ez a rendszeresnek tekinthető kiutazások alkalmával programként oda-vissza megszervezhető, hiszen az sem árt, ha a német közsgében is van magyar szöveget, az ott előforduló ügyekre vonatkozóan.

Elhatároztuk – és a megvalósítás már folyamatban van –, hogy gyámhivatalban az általunk beszélt három nyelven egy-egy szakmai szöveget készítünk, beszerezük a szótárakat, és mindezeket egy meghatározott, mindenki által elérhető helyen tartjuk. Ez legalább a minimális feltételeket megteremti arra, hogy kommunikálni tudjunk az idegen nyelvet beszélő ügyféllel. Igyekezünk „tolmács-gyűjtő” akciónk során megszerezni olyan idegen nyelvet beszélő városi lakos elérhetőségét, aki bevethető váratlan szituációkban. Ez nem is olyan nehéz, a fiatalabb korosztályba tartozók közül sokan jártak diákcseré programokkal különböző országokban, beszélnek az unió 3–4 legerjedtebb nyelvét és más nyelveket. Ezek a fiatalok sokkal nagyobb segítséget tudnak nyújtani, mint a hazai nyelvvizsgálóval rendelkező tolmácsok többsége, hiszen a külföldiek által használt köznapi szófordulatokat, s olyan kifejezéseket ismernek, amelyek révén jobban megértik a lényegi kérdéseket.

(Éveken keresztül foglalkoztam külföldi örökbefogadásokkal, így van tapasztalatom a tolmácsolással kapcsolatban. Többször találkoztam jól beszélő tolmáccsal, aki a kifejezést magyarul sem ismerve – ezt be nem vallva – tükörfordítással próbálkozott, amit a külföldi értetlenül hallgatott.)

Biztos vagyok abban, hogy a külföldi munkavállalások sora, és a határok szabad átlépése egyre több külföldi megjelenését eredményezi majd a közigazgatásban is. Most még van idő a felkészülésre. Tegyük hát valamit! Egyrészt azért, mert hírünket viszik (és bizony nem volt kellemes olvasni például Ausztriában a rossz hírünket keltő magyar feliratokat az áruházakban), másrészt jó érzéssel és megelégedéssel tölti el az embert, ha a legváratlanabb szituációkban is helyt tud állni a munkahelyén.

Dr. Purda Zsuzsanna

Virágos város, világos célokkal címmel tette közzé a város-lakóknak címzett felhívását az Entente Florale (Virágos Együttműködés) nemzetközi zsűrijének látogatása előtt a makói önkormányzat. A Magyarország legvirágosabb városa címet tavaly elnyert település vezetőinek példaértékű felhívásából csak néhány sort idézünk: „... nem lehet hátradőlni és azt mondani, készen vagyunk. A kertészkedés, de ezt természetesen jól tudja minden makói, örökös gond, kisebb-nagyobb munka, de nagy öröm. Nincs is annál jobb, amikor a szép virágos, zöld kertben leülhetünk a gondozott fák alá. Jó érzés árnyas fák között, gondozott területeken sétálni városszerte. Persze ezért mindannyiunknak tenni kell. A céljaink idén is világosak: minél fényesebb érmet elnyerni a szigorú zsűritől. Nem elég csak virághegyeket ültetni: a tisztaság, a gondos kezek nyoma, az ön egyéni részvétele, akár egyetlen ültetett virága is számít.”

HÍRSZÓRÓ

■ **Döntött a kormány** az állam tulajdonában lévő, számára felesleges ingatlanok ügyében. Az Országgyűlés 2003 végén fogadta el azt a törvényt, amely lehetővé teszi, hogy ezek az ingatlanok ingyenesen az önkormányzatok tulajdonába kerüljenek. A kormány július eleji ülésén 76 település 161 igényét bírálta el kedvezően. Az ingyen átadott ingatlanok nyilvántartási értéke 11,4 milliárd forint.

■ **Különös kölcsönszerződésre** készül Tokodaltáró önkormányzata: a kulturális szaktárca által megajánlott, húszmillió forintos, húszéves futamidejű hitelből újítanak fel a csaknem százéves Bányász Kultúrotthonot, s a kölcsönt a felújított intézmény bérleti díjából törlesztenék. A részletek összege évi egymillió forint, a kamatokat a minisztérium fizeti.

■ **Megalakult** a Dél-dunántúli Regionális Önkormányzati Társulás. Az alapító nyilatkozatot Somogy, Tolna és Baranya megye közgyűlési elnökei, valamint Pécs és Szekszárd polgármesterei írták alá a kaposvári megyeházán. Elnöknek Toller László pécsi polgármestert választották.

■ **Megújult kompon kelhet át** össze a Tiszán Mindszent és Baks között, akinek a túlparton van dolga. Az alaposan elhasznált vízijármű rekonstrukciójára 2 millió 600 ezer forintot nyert Mindszent önkormányzata a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium pályázatán. A vissza nem térítendő támogatáshoz az önkormányzat több mint egymillió forintot tesz hozzá.

■ **Nemzetközi együttműködést** kezdeményezett (az interneten) Kislőd önkormányzata a térség egyházi műemlékeinek felújítása és az idegenforgalom fejlesztése céljából. Hamarosan érkezett válasz Görögországból, Olaszországból, Erdélyből. Magyarországról a veszprémi érsekség is érdeklődött, továbbá több jársági önkormányzat, valamint többek között Gödöllő önkormányzata, amely „hozta” a maga szlovákiai partnertelepülését. Az együttműködők megvalósíthatósági tanulmányt készítenek, amire 30 hónap áll rendelkezésükre, közben el kell kezdeniük a megvalósítandó projekt marketingmunkáját is. A program 2,2 millió eurót kóstál. A felek a legutóbbi tanácskozásukon megállapodtak abban, hogy rendezvényeiken kölcsönösen bemutatják partnereik értékeit.

Földes gyermekrajzokra vár

A földesi önkormányzat *Együtt az úton az Európai Unióba* elnevezésű, tavalylei, igen sikeres, más országokbeli műveket is befogadó országos gyermekrajzpályázatának folytatásaként a képviselő-testület idén valamennyi Európai Unióhoz tartozó ország gyermekeire kiterjesztve, a 24/2005. (II.15.) számú határozatával meghirdette az *Otthonunk az Európai Unió* című nemzetközi gyermekrajzpályázatot. A pályázaton 6–10 éves, 11–14 éves és 15–18 éves gyerekek vehetnek részt az Európai Unió valamennyi országából. Rajzukat bármilyen, legfeljebb A/3-as (42cm×30 cm) méretű papíron, táblán, s bármilyen technikával készíthetik, de azt – minden gyerek csak egy rajzot – kiállításra készen, paszpartúrával, s annak jobb alsó sarkába ragasztott, Földes nagyközség honlapjáról (www.foldes.hu) letölthető, fénymásolható, általuk, vagy a szüleik által kitöltött azonosító cédulával ellátva kell beküldeni. A beküldött rajzok a kiírók tulajdonába kerülnek. *Beküldési határidő: 2005. október 20.* A munkákat alkotóművészek és meghívott közéleti személyiségek zsűrizik, a nyerteseket a kiírók levélben értesítik, a nevük Földes honlapjára is felkerül. *A díjátadás 2005. november 22-én lesz.* A korcsoportonként három-három díjazott gyermek, továbbá aki különdíjat nyer, értékes tárgyjutalomban is részesül. A pályázatokat az alábbi címre várják: FÖLDES NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA 4177 Földes, Karácsony Sándor tér 5. (Hungary) Ugyanitt a pályázatról bővebb felvilágosítással is szolgálnak. Telefon és fax: +(36-54) 531-000, +(36-54) 531-001 E-mail: fsph@axelero.hu A borítékra ráírandó a pályázat jellegje: „*Uniók rajzpályázat II.*”

RAN CZ ELSŐ MAGYAR TORONYÓRAGYÁR KFT.
zenélő órák, köztéri órák, világórák,
toronyórák, harangjátékok, harangvillamosítás

<http://www.toronyora.hu>

8000 Székesfehérvár, Lőcsei u. 6.

Tel/Fax: (22) 302 677

Mobil: (30) 9598 202

■ **Úttorlasszal zárták el** a gyenesdiási strandra vezető közút egy szakaszát magánszemélyek, akik az útszakasz tulajdonosainak vallják magukat, s állításuk szerint ezt igazolni is tudják. A helyszínrre siető *Szalóky Jenő* polgármester szerint az önkormányzatnak arról vannak dokumentumai, hogy a több mint harminc évvel ezelőtt történt kisajátítás idején a tulajdonosok megkapták a föld ellenértékét, s azóta ez közterület, aszfaltos út. Az állampolgári bejelentésre érkező rendőrség felszólítására a demonstrálók az úttest egyik felét felszabadították, de dr. Bertalan János rendőrkapitány szerint a funkció szerinti közterület használatának akadályozásáért és az engedély nélküli demonstrációért eljárást kezdeményeznek ellenük.

■ **Másodszor is nyertek** a kozármiszlényiek. Hamarosan ötvenmillió forint érkezik a szaktárcától az önkormányzat kasszájába a művelődési ház bővítésére és felújítására. Az összeget egy újabb AVOP-pályázaton nyerték, amit 17 millió forintnyi önrésszel egészítenek ki, s a beruházás során a kultúrházat egy 400 négyzetméter alapterületű új résszel bővítik. Korábban a falufejlesztésre, a vidék szellemi és tárgyi örökségének védelmére és megőrzésére kiírt AVOP-pályázaton voltak sikeresek: a harmincötmillió forintnyi önrészhez ugyanennyit kaptak az FVM-től a csikósvölgyi vízfolyások, patakok, források medrének tisztítására, rendbetételére. Mindkét esetben nyílt közbeszerzési eljárás után, ősszel kezdődhetnek el a munkák.

STRASBOURGI ANZIKSZ

Magyarországi önkormányzatok számára (is) fontos szabályokról folyik a vita a Rajnán túl, az Európai Parlamentben. A nem visszaiigényelhető áfa, a lakásépítés vagy -felújítás támogathatóságáról, a magántőkének az önrészbe való bevonhatóságáról, a támogatások felhasználási idejének esetleges két évben való korlátozásáról. A júliusi plenáris ülésén a felzárkóztatási támogatások felhasználására vonatkozó kedvezőbb szabályokért, s a korábban csatlakozókéval arányos támogatásokért emeltek szót a kelet-európai uniós tagországok képviselői. A legtöbb felszólaló annak fontosságát hangoztatta, hogy az EU tagállamai és intézményei mielőbb fogadják el a 2007–2013 közötti hosszú távú költségvetést, mert csak annak ismeretében lehetséges időben felkészülni a támogatások fogadására és felhasználására. És bár igen nagy nézetkülönbségek voltak az új tagországok, a takarékoskodásra törő nettó befizető országok, illetve a járandóságuk lehető legnagyobb mértékű fenntartásában érdekelt, korábbi fő haszonélvező országok képviselői között, a felszólalók egyöntetűen nyilatkoztak arról, hogy a szolidaritás, az összetartás, a fejlettségi szintek közelítése az uniós együttműködés egyik legfontosabb eleme. A vitában a magyar képviselők közül *Harangozó Gábor* (MSZP) egyebek között azt szorgalmazta, hogy megmaradjon a szegényebb haszonélvezők jogosultsága a támogatások igénybevitelére. Úgy vélte, hogy a javaslatban szereplő néhány elem az önkormányzatokra további súlyos költségterhet róna, amelyeket a szegényebbek nem tudnának elviselni. *Pálfi István* (Fidesz-MPSZ) olyan javaslatok kidolgozását kezdeményezte, amelyek minden tagország számára egyenlő esélyeket kínálnak a strukturális és kohéziós alapok eléréséhez. *Gurmai Zita* (MSZP) a regionális megállapodások fontosságára, illetve a regionális szintű döntések szükségességére hívta fel a figyelmet. Korábban az új tagállamokból érkezett képviselők már jelezték, hogy közösen megfogalmazott módosítóindítványokat nyújtanak be annak megakadályozására, hogy az uniós felzárkóztatási támogatások felhasználási szabályai számukra elfogadhatatlan módon változzanak meg.

■ **Óvoda építésére nyert** 70 millió forintos támogatást Köröstarcsa önkormányzata a Békés Megyei Területfejlesztési Tanács pályázatán. A százhuszonöt férőhelyes létesítmény a tervek szerint 109 millió forintba kerül majd. A munkálatok előreláthatólag az idén elkezdődnek, és a tervek szerint 2007-ben fejeződnek be.

■ **Egy forintért kínálják** a telket megvételre a Heves megyei Ludason (is). A várhatóan szeptembertől megvehető telkek vezeték víz-, gáz-, villany- és telefon-ellátottsága megoldható, a gerinchálózatok megépültek. A vásárlóknak három éven belül használatbavételi engedéllyel bíró házat kell építeniük. További „kötelezettséget” nem szabnak ki számukra, hiszen „röghöz kötni” nem szándékoznak senkit. Ezzel szemben a betelepülők számára (is) egy négyosztályos általános iskolánkhelyet adó művelődési központot építtetének címzett állami támogatásból. A 400 millió költséghöz 60 millió forint előteremtését vállalta a falu önkormányzata.

■ **Okmányirodát nyitott** Sándorfalva önkormányzata egy, a tulajdonában lévő épületben. Az ötmillió forintos önerős beruházás révén Dóc és Szatymaz lakóinak se kell ügyesbajos dolgaikat Szegeden intézniük.

HÁRSFÁZÓK

Lecsupaszított, ágaiktól megfosztott hársfák jelzik az Iharos–Curgó közötti út mentén: erre jártak a gyógynövény-gyűjtők. Kisházi Ferenc, Iharos polgármestere nehezményezi, hogy nincs, aki tenne ellenük, mert megfigyelte, hogy az arra járó rendőr se szólt rájuk, noha a vetésbe dobált ágakkal kárt okoznak a gazdálkodóknak is. A gazdák kárát nem téríti meg senki. A „hársfázók” póznával és vágóeszközzel felszerelve érkeznek, letaposkák a növényeket és esetenként az autósokat is veszélyeztetik. A hárs virágát letépi. Mivel a fán minden törés és sebzés kártevő rovaroknak nyit utat, a megsebzett fák elpusztulhatnak.

HÍRSZÓRÓ

■ **Szigorúbban szankcionálják** július 1-jétől a parlagfűvel szennyezett területek tulajdonosait. A növényvédelemről szóló törvény módosítása lehetővé teszi az azonnali védekezés elrendelését, s a hatósági védekezés eljárásának teljes költségét köteles a földhasználója, tulajdonosa megtéríteni. Ez a költség a helyi feltételektől függően több tízezer forint is lehet hektáronként. A növényvédelmi bírságot pedig húszezer és kétmillió forint közötti összegben az eljárás költségén felül szabhatják ki.

■ **Tégláira szedik** az egykori tabi téglagyárat. Az utolsó tulajdonos felszámolását hitelezői kezdeményezésre a megyei bíróság rendelte el, ám a kijelölt felszámoló már korábban eladta a gépeket, berendezéseket, értékesítette a használható vagyont. *Schmidt Jenő* polgármester tájékoztatása szerint a gyárban csaknem két éve nem folyt termelés, s bontását az önkormányzat által kiadott engedély alapján kezdték meg.

■ **Feljárót és külön helyiséget** építtetett a mozgáskorlátozottak, továbbá új rendelőt a járóbeteg számára a sándorfalvai egészségház felújítása során a helyi önkormányzat. A 70 millió forintos beruházás júniusban befejeződött.

1152 Budapest, Zrínyi u. 19.
Tel.: 305-01-35 fax: 308-00-47
Mobil: 06-20-956-16-16
E-mail: er-co@axelero.hu

hidak, felüljárók - építése
- felújítása
- szigetelése
ipari padlóbevonatok készítése

Műhímző és zászlóképző
Ipari Szövetkezet
1072 Budapest, Klauzál tér 16.
Tel./fax: 342-3906

Boltjaink:

V. Szent István krt. 5. - Tel.: 331-4548
VII. Klauzál tér 16. - Tel.: 342-3906

Szövetkezetünk tevékenységi köre:

- zászlók készítése hímzéssel és filmmnyomással,
- jelvények, címerek hímzése,
- műtárgymásolatok (zászlók, terítők, hímzések) készítése,
- dísztárgyak és ruhák hímzése, pliszírozás,
- házassági és temetkezési kellékek

■ **Pénz- és ruhaadományokkal** segítette az árvíz sújtotta Bodófalva, illetve Kisoroszi lakóin Makó város képviselő-testülete, illetve a város egész közössége. *Gilicze János*, a város alpolgármestere – aki az adományt személyesen vitte át Romániába – visszatérően beszámolt arról, hogy a makói segítség megelőzte a központi segélyek érkezését.

■ **Akciócsoport alakult** az elszegényedő vidéki térségek további leszakadásának megállítását célzó európai uniós Leader-, illetve AVOP Leader+ programban való részvételre a Békés megyei Dobozon. A Körösök Völgye Akciócsoport gesztorszervezete a Körösök Völgye Natúrpark Egyesület lesz, a vezető szervezet feladatait pedig Köröstarcsa önkormányzata látja el. A helyi bíráló és monitoringbizottságot hat önkormányzat, négy gazdasági társaság és három civil szervezet delegálja alkotja.

■ **Térségi tervezői hálózat** létesülhet a Dél-dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács döntése nyomán. A tanács tagjai meghatározták a 2007–2013 közötti időszakra kidolgozandó stratégiák tervezési módszertanát. Ez azért fontos, mert a megyék tudományos műhelyeit és a civil szférát is bevonják a tervek készítésébe, hogy a régió stratégiai céljait széles társadalmi igény alapján határozhasák meg.

■ **Mozdulj Balaton** elnevezéssel idén negyedszer rendeztek a balatoni strandokon hétvégi sportversenyeket, amelyekben a tavalyi kilenc helyett idén húsz balatoni település önkormányzata vállalt részvételt. A program fő pozitívuma, hogy ezeken a településeken sportpályák építésébe fogtak, Balatonszemesen például egyetlenegy sem volt, most pedig négy pálya is épült a strand-sportágaknak.

Mozgasvilág

**Népszerűsítsék településük
szabadidős sportolási lehetőségeit!**

www.mozgasvilag.hu

A Mozcgasvilág néven tavasszal elindult kezdeményezés fő célja a szabadidős sport és a mozgásban gazdag életvitel népszerűsítése, információk szolgáltatása. A kezdeményezést többek között a Nemzeti Sporthivatal is támogatja. Az internetes webfelületen kívül a heti hírlevelünk több multinacionális cég dolgozó mellett a közalkalmazottak számára is megküldjük, így jelenleg akár 100.000 fő is olvashatja.

Az Önkormányzatok számára is szeretnénk ingyenesen lehetőséget biztosítani a területükön található szabadidős sportolási lehetőségek és rendezvények népszerűsítéséhez:

- Szabadidős sportesemények
- Sportolási lehetőségek, helyszínek
- Klubok, egyesületek, stb.

Mindehhez nem kell mást tenni, mint egy e-mail üzenetet írni az **info@mozgasvilag.hu** címre, és az általunk küldött táblázatot kitölteni, vagy az információt megfelelő formában részünkre megküldeni.

A **NOVA** típusú utasváró nevében és megjelenésében új, de az **igényes** kivitelezésben, a **korrekt** felületvédelemben a régi.
A 6,2 m² lefedettségű utasváró ára is önmagáért beszél:

**259 000 Ft/db + áfa + fuvar
+ igény esetén szerelés.**

További felvilágosítás: ALMA-REND Kft.
6800 Hódmezővásárhely, Makói út
Tel./fax: 62/245-368, 245-090
Internet: www.alma-rend.hu
E-mail: alma-rend@vnet.hu

IPARI ÉS ÖNKORMÁNYZATI KOMMUNÁLIS SEPRŐ-PORSZÍVÓK INNOVÁCIÓ ÉS MINŐSÉG A MINDENNAPOK SZOLGÁLATÁBAN!

Egyszerűen tiszta

 KÄRCHER®

 Agramir Kft.

2100 Gödöllő, Dózsa Gy.út 67. Pf.:372.
Telefon: +3628/420-121, Fax: +3628/420-783,
Mobil: +3630/272-8137

Honlapunk: www.agramir.hu; e-mail: bajnoczi@agramir.hu

Egy tisztább jövőért

HÓÉKÉK, SÓSZÓRÓK, KEFÉS
TISZTÍTÓBERENDEZÉSEK
GYÁRTÁSA
ÉS FORGALMAZÁSA

- Hóékék és adapterek gyártása minden járműtípusra, kéthetes szállítási határidővel, nagy árengedményekkel.
- Sósórozó berendezések gyártása őszi szállítással, ha most megrendeli, 5% engedményt adunk.
- Gyűjtőtartályos kefék tisztítóberendezések gyártása és forgalmazása 3-4 hetes szállítási határidővel, minden típusú seprési feladatra és járműre.
- Kérje prospektusainkat és tanácsadásunkat.

BÁTONY-METALL
Ipari és Kereskedelmi Kft.

3070 Bátortereny, Bolyoki út 3.
Tel.: 32/ 553-160, 32/553-162
Tel./fax: 32/353-274
E-mail: batonymetall@mail.globonet.hu
Web: www.batony-metall.hu

STIGA®

Stiga Park
eszközhordozók –
minőség svédacélból
9 változat, 12,5; 14; 15,5;
16; 18 és 20 LE benzín,
11 LE dízel motorral.
Alapgépek ára: 820 –
1.988 ezer Ft + áfa

Az egész évi,
téli-nyári használatot
biztosító munka-
eszközaink:

8 féle fűkasza, kaszálék-
és lombgyűjtő, gyeplazító-szellőztető, gypszeplvágó,
gyűjtő seprőgép, seprő-henger, hótoló lap, hómaró,
homok- és sósórozó, műtrágyaszóró, gyomirtó saraboló,
gereblye, permetező, billenő pótkocsi.

Kert + Plusz Kft. • 1016 Budapest, Galeotti u. 8.
Tel.: 1/355-2131, 26/316-783
Mobil: 30/9517-218, 30/9902-870
Fax: 1/356-8272, 26/316-783

Az elérhető közterület

Egy település akkor válik kellemesé, ha a városépítész az épületeken kívül valamennyi közterületi tárgyat gondosan válogatja, vagy megtervezi. Fontos azok stílusa, formája, anyaga, színe, összhangja.

A Tungsram-Schröder Rt. arra törekszik, hogy ennek az elvárásnak maximálisan megfeleljen. Olyan berendezések széles választékát kínálja, amelyek harmonikusan illeszkednek az épített környezethez, legyen az barokk, klasszicista, modern, népi vagy bármi más. A Tungsram-Schröder Rt. két márkanévvel jelenik meg a piacon, a korhű termékek Kandeláber®, a modern berendezések Schröder® név alatt.

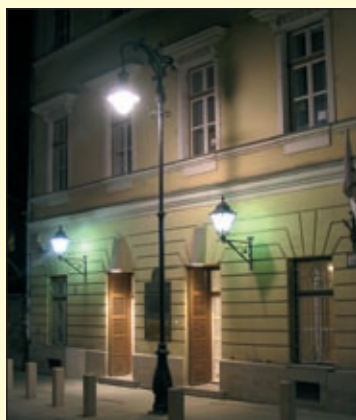
Egy közterületen számos berendezés van, ezek közül a legszembevetőbb a közvilágítási oszlop, a rajta lévő lámpatesttel, aztán ilyenek a padok, a korlátok, s ilyenek lehetnek a kevésbé elterjedt tárgyak is, amilyen a hulladékgyűjtő, a tájékoztató tábla, a virágláda, vagy akár egy harangjáték.

A közterületi világítási berendezésnek, azaz az oszlop és világítótest együttesének legfőbb feladata, hogy éjszaka a legmegfelelőbb világítást nyújtsa, emellett nappal az utca díszének kell lennie!

Cégünk mindig komplex megoldásokban gondolkodik, amikor egy tér hangulatát kell kialakítani, természetesen a megrendelő igényeinek figyelembevételével.

Valamennyi termékünket úgynevezett termékcsalád-szemlélet alapján alakítottuk ki, azaz a család elemei egymással harmonizálva illeszkednek a városképbe, még hangsúlyosabbá téve annak egyedi jellegét. A lámpatestek, mint villamos berendezések a nemzetközi szabványoknak megfelelnek, számos változatuk bármilyen világítástechnikai követelményt ki tudnak elégíteni, az oszlopok statikailag tervezettek, a padok kényelmesek, stb. Anyaguk és felületi védelmük következtében minden Kandeláber® és Schröder® termék hosszú ideig elviseli a szélsőséges időjárási viszonyokat is.

Keressenek minket, hogy bebizonyítsuk önöknek is, hogy mire vagyunk képesek!

KANDELÁBER

**Tungsram-Schröder
Világítási Berendezések Rt.**

2084 Pilisszentiván, Tópart 2.

Tel.: 26/568-000

Fax: 26/568-001

E-mail: tus@schreder.hu

www.schreder.hu

www.kandelaber.com